ДЕРРИГАЧА МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 4 (4172). ШОАТТА, 8 январь, 1966 шу. Мах 2 кап.

Тахан номер тІа:

Парте съезда накъа долхаш керда къахьегама совгІаташ

Беррига низ пятилетка хьалхарча шера план кхоачашъяра

ГУЧАЯХА КЕРДА ТОРОНАШ

САКЪЕРДАМЕ САЛОІ БЕРАША

ПЯТИЛЕТКА ХЬАЛХАРА ШУ

Дерригача советски халкъо санна, бІубенна дІадоладаьд Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша керда шу, кердача пятилетка хьалхара шу. Март бетта хургйолча КПСС XXIII съезда сийна шерра социалистически яхь а йоаржаяь, хІара ди кердача толамашца белгалдоахаш къахьегаш ба уж укх шера.

Доккхал де йиш йолаш чакхдаьккхар цар дІадаха шу а, иштта ерригa семилетка а. Цу шерашка геттара чІоагІа дегІадаьхад республика халкъа боахама дерригa доакъош. Промышленни производства боарам шоза дегІабенаб, хІаьта семилеткаx хьалъяьй 20 керда предприяти. Наьсаре, Карабулаке, Аргуне хьалъяьй йоккхий промышленни предприятеш. Хьокхаме да укх тайпара масал: Нохч-ГІалгІайчене хІара сага лаьрхІа йоаккха электроэнерги дукхагІа хул Италеи Францеи йоаккхачул. Дог гІоздоахаш да республика мехкдаьттахоша даьха толамаш. 1959 шерарчул дІадахача шера цар 3,9-зза дукхагІа даьккхар мехкдаьтта, хІаьта газ — 7-зза.

Дика къахьийгар республика юртбоахама къахьегамхоша а. Колховашеи совхозашеи Даьхен амбарашка чутессар 128 эзар тонн ялат, тІехкхоачашйир шекара свекла, комсаш, баьца даараш, бахчеви культураш кийчъяра план. Дебадир хьайбаш, коа тІара оалхазараш. Толамца кхоачашйир шура, дулх, фуаш, тха кийчдара план а. КарагІдаьнна толамаш кхы а дуккха дувца йиш я. Цу тайпара беркате чакхдаьлар семилетка тІехьара шу.

ХІанз республикана Ленина орден ялараx дегаш гІоздаьнна болча Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша, КПСС ЦК мартовски сентябрьски Пленумий решенешца хьалхле а лелаеш, де мел дезар ду мердача шера парте хьалхашка оттадаь декхараш толамца кхоачашдара. Боккъалдар аьлча, чІоагІа бехктокхаме декхараш да кердача шера хьалхашка латтараш.

Масала, 18 процент дукхагІа дакъха лаьрхІад укх шера мехкдаьтта. 7 процент дукхагІа арахецаргья химически продукци, хІаьта парафин — 11,4 процент, мехкдаьтта аппаратура — 22,3 процент. Иштта дукхагІа арахецаргда наха эша тoвараш, кхачани ейгачеи промышленноста продукташ.

ЦІенхаштта дегІабоагІаргба республика юрта боахам а. СССР Лакхехьарча Совета сессе решенёша белгалдаьккхача тайпара, мехка материальни финансови ресурсай доккха дакъа дІадохийтаргда лаьттани хьайбайи боахам дегІабоалабара, Юртбоахама хьожаяь централизованни капиталовложенеш 15,6 процент дукхагІа хургья. Колхозаштеи совхозаштеи дукхагІа хургья трактораш, комбайнаш, минеральни удобренеш. Масала, укх шера Нохч-ГІалгІайчен юртбоахама кхоачаргья 124 гусеничи трактор, 200 ялат чуэца комбайн, иштта кхы дуккха а техника. Соахкарчул 66 эзар тонн дукхагІа хургья минеральни удобренеш.

Цу гІулакхо торе хулийтаргья юртбоахама продукташ цІенхаштта совъяха, уж Даьхенга дукхагІа йоxка.

Цхьабакъда, уж декхараш дизза кхоачашдулургдац хІара предприяте, колхозе, совхозе, ферма тІа болх кхетамца вІаштІехь ца боаккхе, хІанз балха юкъе нийслуш дола кхоачамбоацараш сихха дІа ца доахе.

Белгалдаккха деза, цхьайолча моттигашка дикка кхоачамбоацараш нилар. ХІанз а йолаш я тІехьаьюса предприятеш. Цхьайолча предприятеша къовсам лоаттабац брак ца хилийтара. Йолаш я шоаш тІайица декхараш кхоачаш ца деш, зене йола колхозаш, совхозаш. Из гІулакх кхы дІахо ла мегаргдац. Кердача шера хилийта йиш яц цхьаккха тІехьа юса предприяти, боахам. Бизза пайда эца беза чурча торонех. ГІулакх довзаш а дезаш а йола кадраш хьожае еза бехктокхамерча участкашка. Колхозашкеи совхозашкеи чІоагІа лоархІаме да техниках кхетамца пайда эцар, лаьтта леладара культура лакхъяр, хий дехка лаьттaш шердар. ХІанз керттера декхар да хьайбаш дика Іангара дахар, бІаьстанна лерттІа кийчо яр. Цу хьакъехьа кхоачамбоацараш да Наьсарен, Урус-Мартана, Шелковски районашка, иштта кхычахьа. Къаьстта эсала латт республике хьайбай фермашка механизаци яра гІулакх. Дуккхача моттигашка вІалла пайда ца эцаш мукх юъаш латт техника.

Партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацеш декхарийла я уж кхоачамбоацараш сихагІа дІадоахаргдола гІулакх вІаштІехьдаккха.

ЧІоагІа лоархІаме да предприятеша арахецача продукце дикал лакхъяра тІехьа хьалххарча деношка дена къовсам лоаттабар. Цахаддаш терко е езаш да рузкъан кхом бара дешаш. Материальни ресурсаштеи ахчан средствашеи кхом бара тІехьа москвичашеи ленинградцашеи дІаболабаь патриотически болам хІанз шерра хьаллоацаш латт республика заводашка, фабрикашка, промыслашка, гІишлошка.

Укх шера къаьстта болх тоабе беза республика гІишлошка, транспорте.

ХІанз республика байракха тІа лепаш я Ленина орден. Хьамсарча партеи правительстваи боккха мах баьб Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхой балха. Цу совгІато тІахьех вай кердача коталонашка. Беррига низ тІабахийта пятилетка хьалхарча шера парте хьалхашка оттадаь декхараш сийленца кхоачашдара.

Керда шу дика дІадоладаьд Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша

КПСС XXIII СЪЕЗДА СИИНЯ

Ремонт еш я

1965 шера йиълагІча квартале ремонт е езаш хинна техника тоаяь яьккхай Наурски района «Калиновский» яхача чхьагІара совхоза механизатораша.

ЛерттІа механизировать даь я совхоза мастерской. Цудухьа дика а сиха а тракторашта ремонт е аьттув ба совхоза механизаторий. Ткъаь дийнахьа ваьлар «ДТ-54» яхача ший трактора ремонт яь Детисов Петр, хІаьта трактористa Сулейманова барайтта дийнахьа чакхъяьккхар ремонт.

С. СУЛТАНГИРЕЕВ.

КЕРДА НАЬКЪАШ ЛЕХ

Грозненски ГАРО цехашта, участкашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латташ хьайоагІа Симченко Федор Захарович керте латтача литейни цеха коллектив. ДІадаха шу дикача къахьегама толамашца чакхдаьккхар цо. Шера план ханал хьалха кхоачашйир. Планах лаьрхІачул совгІа арахийцар лоаладаь болат 61 тонн, чон 46 тонн, нийса оатхалаш 32 тонн.

Иштта лакха къахьегама толамаш даха вІаштІехьдоал болх нийса вІаштІехьбаккхарах. Хьалха шин сменах беш хиннаб цеха коллективо болх. Дукха болх бир къахьегама овсарле лакхлургйола ваькъаш техкаш. Юххера цеха болхлоша дийхар кхаь сменах болх бергбола гІулакх вІаштІехьдаккхар. Кхаь сменах болх дІаболабича дикка лакхъелар къахьегама овсарле. Цу цеха коллектива балхах тийша ба механически сборочни цехий коллективаш болх а. Цудухьа шоайла яхь лелаеш я уж цехаш. Цу гІулакхо а денгара денга совдоах болхлой хьинар.

Кердадараш балха юкъекхухьаш дукха къахьийгад литейни цеха рационализатораша. ДІадахача шера план тІехкхоачаш а еш, балха юкъейихьар 7 рационализаторски предложени. Цо паччахьалкхенна шера баь пайда 644 сом да. Хьалха дІаяхача хана цеха арахецача продукцена обработка йора механически цехе, пул тІехьагІа мара сборочни цехе дІаяхьийтацар из. Рационализатораша новкъостал дарах хІанз цхьайола продукци механически цехе обработка е а ца езаш, сборочни цехе дІайохьийт. Цо 4—5 процент лакхъяьй къахьегама овсарле.

КПСС XXIII-ча съезда сийленца накъа бахара керда социалистически декхараш тІайицад цеха коллективо. Цо дош деннад укх шера хьалхарча квартала план 28-ча марта кхоачашъе. Денна дош толамца кхоачашдара хІара сменах норма 105—110 процент кхоачашъеш къахьегаш ба цеха болхлой. Белгалбаьнна дика къахьег сталевараша Лин Станислава, Панчехин Виктора, обрубчика Омариев ХІаруна, газорезчика Мамадаев Вахас, кхыбараша.

Сурта тІа: (аьрдехьара аьттехьа) Панчехин Виктор, Омариев ХІарун.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

И. Плиева сурт.

ДІадахача шерашка тІехьа латтачарех яр «Красный молот» завода № 13 йолча цеха коллектив. ДІахо йодача хана болх иштта дІабахьа йиш йоацилга кхетадир завода кулгалхоша. Цеха начальникалла хьожавир завода керттерча механика заместитель Чернов Николай Федорович. Из дар дІадахача шера май бетта.

Дукха уйла йир къонача специалиста, цеха кулгалхочо болх тогбара. БоагІ-боагІача дІаоттабир специалисташ. ХІара декаде карагІдийннарий итогаш йора, карагІдийнна толамаш совдахара керда деккхараш хьалхашка уеттадора. Болх дикка тоабелар.

Цу ханна хьалхашка эттар цхьаькха лоархІамеи халеи декхар: вай мехка духхьашха бурув-деттарашта арахецa езаш хилар эзар атмосферага кхоачаш давлени йола 2-АФТ-50-500 яха арматура. Из караерзаяра балхаш а деш ноябре кхоачашйир шера план.

ХІанз толамца караерзаяьй из керда продукци. Хьалха санна сага кхераме а доацаш йоагІ-йоагІача мерильчикашка мехкдаьтта дІахьежаде вІаштІехьдаргда. Укх деношка вай мехкарча бурув-деттарашта эггара хьалха дІайохьийтаргья из арматура. Из да КПСС XXIII-ча съезда кийчдаь совгІат. Арматура хьаеча дика къахьийгад Филатов Григоре, слесараша Асирьянц Романа, Васильев Евгене, кхычар.

Б. КОСТОЕВ.

СУРТА ТІА: арматура задвижкана опрессовка еш ба Асирьянци Васильеви.

И. Плиева сурт.

КОЛХОЗ ПАЙДА ЛУШ Я

Ленина цІерахча тха юртбоахама артела къахьегамхоша хІара доагІа юртбоахама шу доккхий зенаш а деш чакхдоахар хІанзалца. Цхьабакъда, КПСС ЦК мартовски Пленум хинначул тІехьагІа тха колхозхоша лаьрхІар 1965 шу пайдаца чакхдаккха.

Лаьттанцара продукташ яхара гІулакха, тха районе дикка доккхий толамаш даьхад колхозо. Планах 14 центнер чуя езаш хиннача гуйран кІин 22,3 центнер яьккхай, хьажкІаш — планах 15 центнер яла езача метте, 17,1 центнер елар.

Къаьстта дика толамаш даьхад планах хІара гектара тІа 60 центнер мара кхее езаш ца хиннача метте, 80 центнер коартолаш кхеяьча тха баьца дааpаш леладераша. Дика къахьийгад Хасарова Астмане, Баширова Абрата, Музыкаева Халипата звеноша.

Музыкаевой звенос хІара гектара тІа планах 15 центнер мара кхее ца езача 25 гектарах хІаране тІара 28,5 центнер хьажкІа кхеяьй, 60 центнер мара план ца хиннача метте 200 центнер коартолаш яьхай хІара гектара тІара, саьмарсаькха 40 центнер — планал 10 центнер дукхагІа. Уж къахьегама толамаш дахарах правительственни совгІаташ деннад Музыкаевайна — Къахьегама ЦІеча Байракха ордени РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамотеи.

Лаьттанцара йоала продукташ паччахьалкхенга йохкара план колхозо кхоачашъяьй: ялатийна 200 процент, коартолашта 150 процент, сома 100 процент.

Уж цифраши проценташи хІана ювц аз? Хьоккамий сурт сел чІоагІа хувцадалара маІан малагІа да? КПСС ЦК мартовски Пленум хинначул тІехьагІа колхоза правлене колхозхой дІакхетабир планах лаьрххІача тайпара а плана тІех а хьуакъамаш кхедар чІоагІа пайдане гІулакх хилара. Цу гІулакха кІезига аьттув баккханзар къахьегама материальни безам тІабахийтара.

Цул тІехьагІа денз балха темпаш лакхйир тха колхоза къахьегамхоша, шоай декхарашта дукха а дукхагІа теркам тІаахийта баьлар уж. ДукхагІа а дарегІа а продукташ яха болабелар хьайбаш леладераш. Паччахьалкхенга дулх дохкара план 128 процент кхоачашъяьй, хІаьта алхха цхьа дулх совнагІа дохкарах 4,8 эзар сом ахча кхаьчар колхозага. ХІара кхоабача Іатта лоархІаш шура яккхара план 103 процент кхоачашйир. 1965 шера шура яккхара толамаш дикагІа хиннад колхоза доярка Тимирбиева Іайшета. Цо ше лелабеча 16 Іаттах хІара Іаттагара планах 700 килограмм мара яккха ца езача метте, 960 килограмм яьккхай, хІаьта ахкан замалахьа даьгІенашка доахан доажадеш хиннача скотника Далаев Хасмохьмада 930 грамм дулх тІадеттадалийтад хІара бежана, планах тІадеттадалийта дезаш хиннар 550 грамм мара ца хиннача метте, дерригa Іаьсий цхьаккха а ца къастий таш хьалкхедаьд Іаьсий леладеча С. Байсаева.

1964 шерарчул цкъаи ахаззен дуккагІа доход хьатІаера тха колхоза дІадахача шера. Къаьстта йоккха хилар лаьттанцара йоахача продуктаех тхона хьатІаена доход — 1964 шерарчул шозза дукхагІа.

Парте XXIII-ча съезда сийна социалистически декхараш ше тІаэцаш, колхозо лаьрхІар съезд хьаелла ди хьатІакхачалехьа коартолаш дІаюргйолча дерригача лаьтта 4200 тонн органически удобренеш товса. Уж хІанзле а кхашка дІайихьай 2000 тонн. Цул совгІа, колхозо декхар тІайицад укх шера хьалхарча квартале паччахьалкхенга хьайбай продукташ йохкара план 28 март хьатІакхачалехьа кхоачашъе. ХІаьта из декхар кхоачашдара мел эша торонаш йолаш я колхоз, цунга я тоъал йол, силос, концентраташ.

З. УЛУБАЕВ.

Советски района Ленина цІерахча колхоза председатель.

Бурув деттарий толам

Дукха ха йоаццаш проектах лаьрхІача бесса Хаян - Кертерча № 37 йолча скважина 3750 метр бурув техар бурув деттача мастера Кретов Георге кулгалдеча бригадо. Цул тІехьагІа эксплуатаце цехага дІачуелар из. Скважина тохкаш дукха къахьийгар Ковалев Борис керте латта цеха коллективо.

Хьийга къа зехьа довзар. Керда шу долалуча деношка бурув деттача мастера Ковалев Кирилла, бурув деттачо Коряков Михаила, кхычар болх бе йолаялийтар скважина. Хаян-Кертера № 37 йола скважина хІанз мехкдаьтта луш я.

Цу гІулакхо хьахьекхад къилбаседа Тирна довкъашка дукха мелови мехкдаьтта доаллаш хилар.

А. ТИЩЕНКО,
тха штате воаца корр.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ВОРХІЛАГІА СЕССИ ХЬАЕЛЛАРА ХЬАКЪЕХЬА

КхозлагІа хержача Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета ворхІлагІа сесси хьаелл 1966 шера 11 январе, Іуйрийна 10 сахьат даьлча республикански пионерий Двореце.

Депутаташта регистраци ергья 1966 шера 10 январе Іуйрийна 9 сахьат даьлча денз сайрийна 19 сахьат даллалца Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума здане (ул. Гвардейски, 103) № 27 йолча цІагІа, хІаьта 11 январе республикански пионерий Двореце Іуйрийна 9 сахьат даьлча денз.

СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ

СССР Министрий Совето колхозашта кредитовани дикагІа яр, цар финансово-боахама гІулакхашта эшаш дола хьалаш хилийтар, колхозхошта хьийгача къих боагІа мах ханнахьа дІалулга Іалашдар духьа решени яьй колхозаш укх гаргарча шерашка духхьал банко ше кредитовани ярга яха аьнна, колхозашта телаш дола кредиташ колхозхоща хьийгача къих ахчанца бала боагІа мах а юкъе лоацаш сезоне беррригача боахаме тоъаш доаца ахча дІакхоачаш хилийтара производственно-финансови планага хьежжа, ювцаш йолча кварталера доходаши расходаши боахамга нийс а яйташ тела дезаш хилар теркал а деш.

Кредитовани яра экономически аьттув болашагІа дола хьалаш гучадахар духьа СССР Госбанка тІадиллад 1966 шерагара денз дІадоладаь мехка тайп-тайпарча районашка колхозашта духхьалара банковски кредитовани яра шерра опыт дІаяхьар вІаштІехьдоаккхилга, кредитовани яра из опыт дІаяхьара порядок оттаелга а СССР юрта боахама Министерстваца, СССР Госпланаца, СССР финансай Министерстваца дагаяьнначул тІехьагІа чІоагІъелга а.

ДІахо духхьалара банковски кредитовани ярга колхозаш яххалца йолча хана СССР Госбанк декхарийла я:

заготовительни организацей цІерах контрактаце договорашка хьежжа ахчан авансаш колхозашта дІатела;

ахчан доходашкеи хІара боахама экономически торонаш теркал а еш тІайийцача расценкашка хьежжа колхозхоша хьийгача къих дІадала доагІа ахчан дакъа а чулоацаш контрактаце договорашка хьежжа телаш долча авансашкеи дІатокхалургдоаца производстваga дІадахийтача ахчаех сезоне тоъаш доацар кхоачашхилийтара лоацача ханна колхозашта кредиташ тела;

колхозаша даьча дехарах ахчан доходашцара средстваш производственно - финансови плана тІарча фонда тІа оттадаьчунга хьежжа къахьегамах боагІача маьха колхозхоща ханнахьа расчет елга Іалашдергдолча боараме цар къаьсттача текущи счеташ тІа дІачутела. Къаьсттача счета тІа ахча тоъаш ца хуле, колхозхой къахьегамах боагІа мах эггара хьалхарча аргІанна колхоза керттерча текущи счета тІара дІалулба.

СССР юрта боахама Министерствана а союзни республикай Министрий Советашта а тІадиллад колхозашка планаш увттаелга тоадара де дезар делга, хІаьта цу гІулакха:

кийч а яь, колхозашта могайойла экономически бакъъяь хьахьекха йола производственно-финансови планаш оттаяра методологи;

Іалашдолда доходийи расходийи реальни планаш оттаелгеи хІаьта иштта хІара боахама экономически торонашка хьежжа къахьегамах мах телара фонд белгалъелгеи;

Іалашдолда оттаьча порядкага хьежжа хІара колхоза производственно - финансови планаш шоай ханнахьа оттаелгеи чІоагІъелгеи.

Дуккхача ханна лаьрхІа кредиташ колхозашта тергда оттаьча порядкага хьежжа чІоагІъеш йолча экономически бакъъяь хьахьекхача капитальни вложеней планашка хьежжа.

СССР юрта боахама Министерствана тІадиллад СССР Госпланацеи СССР Госбанкацеи цхьана кредит дІадохийташ долча гІулакхаша из юхаметтаоттадергхилара хьисап а деш, колхозашта дуккхача ханна лаьрхІа тела кредиташ юхатаккхара ханаш белгалъергйола методика оттаелга.

Цу соцамга хьежжа СССР Госбанко кхы тІа а колхозашта дуккхача ханна кредиташ тела деза укх гІулакхашта:

керттера Іул вІашагІдоллара толашагІа долча фух дола доахан эцара, хІаьта иштта къона хьайбаш керттерча Іулах дІатохача хана дІадахар юхаметтаоттадара а — 3 шерага кхаччалца ха а йилла, дІайийцача шоллагІча шера денз хьатекха а доладергдолаш;

колхозашка чуІе цІенош (общественни фонд) хьалдара, хІаьта иштта берий учрежденеш, банеш, культурно - бытовой гІулакхашта лаьрхІа кхыйола гІишлош хьалъяра а, — 15 шерага кхаччалца ха а йилла, дІайийцача пхелагІча шера денз хьатекха а доладергдолаш.

Колхозашта бокъо еннай, нагахьа санна царна иногородни поставщикаша заказа условеш толха а яь товаро-материальни маьхера хІамаш яхкийта хуле, товар хьакхаьча 10 ди далалехьа цхьаккха акцепт а йоацаш совнагІа дІаденна ахча хьадаккхара платежни требованеш хьаувттае.

* * *

СССР Министрий Совето цу ханна решени тІаийцай электрически энерги юртбоахама производстве шерагІа юкъеяхьара хиланза даргдоаца хьалаш хилийтар духьа паччахьалкхен энергосистемашеи электростанцешеи колхозий, совхозий, юртбоахама кхыча предприятей производственни гІулакхашта дІахецаш йолча электрически энергена, энергосистемаши электростанцеши хьаннагІчун кара яле а, 1966 шера 1-ча январе денз тариф лохъе а цу лакхе йийцача электроэнергена киловатт-сахьатах цхьан кепига боараме мах тергбола тариф оттаеи а лаьрхІача колхозашта, совхозашта, юртбоахама кхыча предприятешта производственни гІулакхашта лаьрхІа паччахьалкхен энергосистемашеи электростанцешеи дІахецаш йолча электрически энерге тариф лохъяра хьакъехьа.

Цу соцамга хьежжа хІанз йолаш йола паччахьалкхен энергосистемашеи электростанцешеи цу потребителашта дІахецача электрически энерге тарифаш шоаш йолча тайпара ют, нагахьа санна уж тарифаш киловатт-сахьатага цхьан кепигал кІезигагІа мах бодаш яле.

СССР Госпланерча Паччахьалкхен маьхий комитета тІадиллад СССР энергетикаи электрификацеи Министерстваца а СССР юрта боахама Министерстваца а цхьана 2 кІира ха ялалехьа электрически энергега бодача маьха тариф лелаяра порядка хьакъехьара инструкци арахецилга.

Советски Союзе гІолла

ГОСТИНИЦА «КОЛОС»

ОРДЖОНИКИДЗЕ, 4 январь. (ТАСС корр.). Городе керда гІишлош хьалъеча районе тахан безаме нах тІаэцаш наІараш хьайийлар «Колос» яхача гостиница. Рынкай управлене средстваех хьалъяьй из.

Гостиннице вахаргва 150 совгІа саг.

КХЫ А КХО ЭЗАР БУРУВ

БАКУ. (ТАСС корр.). Скважинаш яхара кхо эзар бурув хьадергда укх шера Кирова цІерахча бурови инструмента заводо кходаьча металлах. ДІадаха шу чакхдоаллаш оатхалашта унификаци яро йиш хилийтар хІара бурох 2 килограмм легированни болат кходе.

Километр турбаш кхое лерхІ бурови инструмента термообработка яра юкъедоаладаь кердалар бахьанце. Дикка экономи е тарлу бурошта расточка яра завода специалисташа еннача кердача методах.

Москваи, Ленинградеи предприятешкара хьоккам а эцаш, металли материалаши кхояра тІехьа яьржача яхьа юкъебахача производственникашта новкъостал ду мехкдаьтта машиностроене Ерригсоюзни Іилман - тохкамеи проектно-технологически института коллективо.

А. Н. КОСЫГИНА ПАКИСТАНА ПРЕЗИДЕНТАЦА ХИННА КЪАМАЬЛ

ТАШКЕНТ, 6 январь. (ТАСС спецкораш). Тахан Пакистана президентаца Мохаммед Айюб Ханаца вІашагІ а кхийтта, цунца къамаьл хилар СССР-а Министрий Совета Председатела А. Н. Косыгина.

Къамаьл деча дакъа лоацаш бар СССР-а кхыча мехкашцарча гІулакхий министр А. А. Громыко, Пакистана кхыча мехкашцарча гІулакхий министр З. А. Бхутто, хІаьта иштта кхыбола официальни нахи.

ХАЛКЪА ТАЛАНТАШКА ХЬАЖАР ОРГКОМИТЕТА ХЬАЛХАРА ЗАСЕДАНИ

Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара хетадаь РСФСР-а областашкеи, краяшкеи, автономни республикашкеи дІахьоргда художественни самодеятельноста Дерригроссийски хьажар.

Тахан РСФСР Министрий Совете хилар хьажара организационни комитета хьалхара заседани. Оргкомитето йийцар «1966—1967 шерий художественни самодеятельноста Ерригсоюзни хьажара хьакъехьарча положене» проект, чІоагІйир укх шера хьалхарча ах шера бе безача балха план.

Москва, 6 январь.

(ТАСС корр.).

КарагІдаьннараши де лерхІараши

«Грознефтехимзаводы» яхача объединене предприятей коллективаша ханал хьалха, 1965 шера 19 ноябре кхоачашйир валови продукци арахецара ворхІ шера план.

Из сийлен декхар эгтара хьалха кхоачашдир Грозненски крекинг-завода, Грозненски нефтемаслозавода, Грозненски НПЗ, автогеннокарбидни завода, иштта кхыча коллективаша.

ВорхІ шера планал совгІа яьккхай 65,9 миллион сома маьхьа валови продукци, материальни производственни ресурсаш кхоярна чотах 23,1 миллион сома чухнахьа баьккхаб арахецача товарни продукцега дІаьода мах, производственни процессашта рационализаци, автоматизаци, механизаци юкъейоалаяра чотах 29,1 процент лакхъяьй къахьегама овсарле, из дерригa бахьан долаш 25,5 миллион сом пайда баьб планал совгІа.

Иштта белгалдаккханза даргдац, планал тІех пайда барал совнагІа, арахецача продукце боарам совбоаккхилга а объединене предприятеша Іалашдаь хилар. Нагахьа санна 1959 шера тІабена беррига пайда 55,7 миллион сом хиннабале, 1965 шера из дегІабенаб 100,5 миллион сомага кхоачаш.

Семилетка шерашка мехкдаьтта чакхдоахарашен мехкдаьттахошахимикашен боккха болх баьб керда производственни мошносташ хьалъяран эксплуатаце дІаяларан, болх беш йола технологически установкаш эргаяьха тоаяра. Цу гІулакхо йиш хилийтар 1958 шерац нийсбича промышленни продукце боарам дикка лакхбе.

Масала, мехкдаьтта чакхдаккхара боарам лакхбеннаб 51,1 процент, автобензинаш доахилга 54,9 процент, кокс йоаккхилга — 51,5 процент, парафин — 3-зза дукхагІа, фенол — 91,6 процент, хІаьта синтетически этилови спирт доаккхилга 14-зза дегІаденад.

Мехкдаьтта продукташ йоахилга дегІаахарца цхьана цІенхашттара теркам тІабохийтар хьайоаккхача продукце ассортимент шеръяран цун дикал лакхъяран.

Автомобильни бензинаш, трансформаторни даьтта, лаьрххІа дола дизельни доагор, растворителаш санна йола хьайоахаш йола мехкдаьтта продукташ шоай дикалга диллача дІатІакхоачаяьй дикагІа йолча дунен стандартий боарамга, доазол арахьарча рынке чІоагІа хоатташ а я уж.

Семилетка шерашка дІаяхийтача капитальни вложеней боарам 130 миллион сом совгІа ба, цох 122 миллион сом дІадахийтад производственни объекташ хьалъяра.

Эксплуатаце дІаелар 50 совгІа производства цехаш, установкаш, цу даькъе синтетически этилови спирт, фенол, ацетон, полиэтилен, парафин доаккхараши кхыяраши а йолаш.

Из бахьан долаш лакхбелар промышленноста технически боарам: цахадлаш дегІа а ихар, эргаяьха тоа а йир керттера производственни фондаш, караерзайир керда технологически процессаш, юкъейоалайир лакхара овсарле йолаш болх бу оборудовани, механизаци автоматизаци йир производственни процессашта.

Йоккха терко йир мехкдаьтта чакхдоахарийн мехкдаьттахой-химикийн вахара хьалаш тоадара. Семилетка шерашка нефтехиме болхлошта хьалдаьд 64,6 эзар квадратни метр дола чуІе цІенош, кхал а яь дІаеинай 1100 моттиг йола берий бешамаши яслеши.

Дикка средстваш дІаяхийтай коммунальни культурно-бытовни объекташ хьалъяра.

Толамца кхоачашъяьй семилетка тІеххьарча шера — 1965 шера план. Масала, валови продукци яккхара план кхоачашъяьй 101,7 процент, планал совгІа арахийца продукци 7,7 миллион сома маьхьа я. Чура ресурсаш оарцагІъяхара чотах 500 эзар сом гаргга чухнахьа баьккхаб хьайоаккхача продукцега дІабода мах, планал совгІа йола накопленеш 530 эзар сом я. Планаца нийсйича 1,7 процент лакхъеннай къахьегама овсарле.

Кхоачашъяьй ерригa керттера мехкдаьтта продукташ хьаяхара план.

19 миллион сома капитальни вложенеш дІаяхийтай керда производстваш хьалъяран цехаш, установкаш эргаяьха тоаяран.

Керттера балхаш чакх а даьха, Грозненски нефтемаслозаводе болх бе йолаялийта кийчъеш я низ бола атмосферно-вакуумни установка, синтетически ацетон хьадоаккха объекташ эргаяьха тоаяра балхаш чакхдаьхад Грозненски химически комбинате, ший дикалга диллача дунен дикагІа йолча стандарташта нийсса хургья из продукци. Грозненски крекинг-заводе болх бе йолаялийтай ГрозНИИ Іилмахоша оттаяьча рецептурах молекулярни пацаш хьадеш йола установка.

1965 шера эгтара дикагІа производственни толамаш даьхад Грозненски крекинг-завода коллективо (директор нов. А. П. Костюченко, керттера инженер нов. Л. Т. Болотов).

Из сий дола коллектив я хургйолча КПСС XXIII-ча съезда сийна эгтара хьалха социалистически яхь дІайолаяьр. Цу коллективо 4 бутт гаргга хьалха (9 сентябре) кхоачашйир валови продукци яккхара ворхІ шера план.

Валови продукци яккхара 1965 шерара план цу заводо кхоачашъяьй 9-ча декабре, планал совгІа яьккхай 4,9 миллион сома маьхьа продукци. Чурча ресурсех пайда эцара чотах заводо Іалашдаьд 790 эзар сома продукце мах лохбелга, хІаьта планал совгІа яь накопленеш 248 эзар сом я.

Цу заводе семилетка ханал хьалха кхоачашъяра лоаттабаьча къовсама хьалхарча мугІарашка латташ хьаьькхар А. Г. Бурлаков начальник волча № 5 йолчеи В. А. Литвинов начальник волча №13-14 йолчеи технологически установкай коллективаш, боккхагІа бола операторш В. С. Клепов, В. П. Фролов, В. Б. Удалов.

«Грознефтехимзаводы» яхача объединене мехкдаьтта чакхдоахарашеи мехкдаьттахоша-химикашеи 1966 шу — кердача пятилетка хьалхара шу дІадоладу политически къахьегамеи хьинар чІоагІа айденна.

Кердача шера предприятей коллективаша керда дакъа юкъедахьа деза вай мехка коммунизма база хьалъеча.

Кердача шера керттера декхараш белгалдаь да 1966 шера пачхьалкхен планаца. Цу тІа лерхІ 1965 шераца нийсбича мехкдаьтта чакхдаккхара боарам 9.1 процент лакхбар Іалашделга. Из гІулакх кхоачашдара Грозненски нефтемаслозавода мехкдаьтта чакхдоахараша хьалхарча аргІанна кхоачашде деза декхар да лоацача хана ниа бола атмосферно-вакуумни установка караерзаелга.

Производства технологи эргаьккха тоаяреи хьайоаккхача продукце дикал лакхъяреи даькъе доккхий декхараш да кердача шера кхоачашде дезараш.

КПСС ЦК сентябрьски Пленума исторически решенешеи хургйолча парте XXIII-ча съездои дегаш гІоздаьха болча мехкдаьтта чакхдоахарашеи нефтехимикашеи шоай беррига низ тІабохийтаргба кердача 1966 шера хьалхашка латта доккхийи сийлени декхараш толаме кхоачашдара.

В. РУДАЕВ,
«Грознефтехимзаводы» яхача объединене производственни отдела начальник.

ДУШАНБЕ МОХК АГАР

ДУШАНБЕ, 4 январь. (ТАСС корр.). Селхан моттигерча ханах 4 сахьати 57 минути яьлча Душанбе бахача наха хезар 5 балл низ болаш деттаду лаьтта. Города къулбехьен-малхбоален оагІорахьа итт километр гаьнарча лоамашка итт эзар метр кІоарга яр мохк агара эпиценто.

ТАСС-а корреспондентага моттигерча сейсмически станце бахьча хоамах лаьтта кІал хинна вертикальни толчокаш ювзаенна я цу районе хІанз чакхъяланза йолча лоамаш хьахилара процессаца. Лоамаи породаш меттахьа даьлар цу моттиге 13 шу хьалха, цо цхьаццайола разрушенеш йир. ХІаьта тахан Душанбе аварийнии нах кІалхара боахачен службашка цхьа телефона звонок хиланзар.

Душанберча сейсмостойки гІишлоша толамца лайра цхьаькха испытани а.

РЕКОРДНИ БАЛХА ОВСАРЛЕ

КИЕВ. (ТАСС корр.). «УСБ-2м» яхача дай-мехка струговой установкага эгтара а тІех балха овсарле йолаш болх байт Лугански областерча № 54 йолча шахта Социалистически Къахьегама Турпала В. Щебетовске комплексни бригада. Чакхдаьннача шера цхьан лава чура цо баьккхаб 397 эзар тонн антрацит яха кІор. Юкъера лаьрхІача хІара дийнахьи буси шахтера хьаллуш хиннай 1285 тонн. Агрегата балха овсарле бетта 33,1 эзар тоннага дІакхоачаяьй, хІаьта эгтара а тІехъяр 102,2 эзар тонн я. Из хьокхам кІора промышленноста дунен практике карагІдаьнначарех а эгтара тІех ба.

Укх деношка В. Щебетовский керте латта коммунистически къахьегама бригада съезда хьалхарча вахте я. КПСС XXIII-гІа съезд хьаелла ди тІакхоачаш струговой установка хІара бетта йола овсарле 40 эзар тоннага дІакхоачае дош деннад бригада коллективо.

БОЛХ ТОАБЕННАБ

Бригада вІашагІъеллача дийнахьа, бригадира Чистилин Владимир Андреевича къамаьл де ше волча хьатІабийхар цеховой комсомольски организаце секретарь Хрусталев Виктори «Комсомольски прожектора» штаба начальник Гулимов Николайи.

— Кагийнах, шун хьехам эш сона, — аьлар уйлангахьа вахача цо. — Парторганизацеи комсоргацеи-м дийцадар аз организационни гІулакхаш, хІаьта хІанз шуца дагавала лов сона. МалагІа столяраш юкъебахийта вІашагІъехкача бакъахьа хет шоана звеньяш. Шоана дикагІа ма бовзий кагийнах.

Уккхаза цехе, верстака тІа уллача списка тІа Іотабирза латт бригада членаш. Дукха дийцар сменаши звеньяши вІашагІйохкара хьакъехьа. Дерригa гІулакхаш дийца даьннад аьнна хийттача хана, Гулимов Николая аьлар:

— Секционнии ши ниІ йолча книжни шкафийи наІараш нийсъяь дІаоттаяри, уж шкафаш вІашагІйохкари бехктокхаме гІулакх да. Из болх кхоачашберашка опыт йола столяраш ба. ХІаьта кІезига опыт яраш массаза кхоачашбе безаш хул дукха лоадама боаца болх. Иштта вІаштІехьдац. Кхы цІаькхаза а уйла е еза вай нах звеньяшка дІа-хьа нийсбара хьакъехьа.

Дукха ха ялалехьа къоастадаь даьлар из дош. Секционни книжни шкафаш вІашагІйохкара балха тІа оттабир Азерханов Бориси Машин Анатолийи. Гаврюшкин Ваняи Белов Александри наІараш нийсъяь дІаоттаеча балха тІа оттабир. Къахьегара тІера столяраш ба Азерханов Борис а, Гаврюшкин Ваня а. Цар разрядаш лакха я, цудухьа сихха караерзае низ кхоач цар Машин Анатолеи Белов Александреи шоай балха юкъекхувла толашагІа йола методаш. ХІанз цу звеньяша кхоачашду цехо тІадлахка эгтара чоалханегІа дола балхаш.

Из да «Терек» яхача дахчах хІамаш еча мебельни объединене партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша къахьегама овсарле лакхъяра даьча гІулакхех цаІ. Цо иштта хьахьокх болхлой говзал лакхъяра гІулакх МДПО-е цІенхаштта уйла яь хилар а.

Цхьа шу хьалха «Терек» яхача объединене кхоачашъяцар производственни план, цун бахьан дар предприяти секционни книжни шкафаши телевизораштa лаьрхІа тумбочкаши е Іомалуш яьллалга. Болхлоша алапи геттара кІезига доаккхар, дукха болхлой дІабувлар. Уж халонаш цхьан юкъа мара хургІоацилгах тешабе безар нах, хІаьта керттердар болхлой говзал лакхъяра гІулакха дешар вІаштІехьдоаккхилга дар. Цу гІулакха оарцагІъяьлар партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш.

Кагирхойи лоха разрядаш йола болхлойи Іомабелга тІадиллар эгтара квалифицированнегІа болча инженераштеи производственникаштеи: генеральни директора заместителa И. С. Назарова, хьуна бедала цеха начальника М. И. Плискуна, инженера М. В. Шевригина, воккхагІа волча мастера Л. Т. Карюнкона, 1-ча цеха механика Б. А. Вержбицкена. Организаторски болх бе бийзар кадрай инспектора И. С. Власенко. Цу гІулакха цун тешаме гІончий хилар комсомольцех.

Духхьал Чистилин Владимир Андреевича цхьан столярий- сборщикий бригаде 27 саго лакхийр шоай разрядаш. Комсомольцашта Петров Валерена, Жмаев Виталена, Закутнов Валентина, Хрусталев Виктора, Федорченко Юрена, Машин Анатолена йиьлагІа разряд елар.

Массарел дикагІа йир, болхлой говзал лакхъяра занятеш комсорг Савченко Тоня йолча соттаьь мебель еча фабрцкерча кружоке.

Комсомола комитета бицлацар шо-шоай бригадашка Іомалуш бола кагирхой а. ДІадахача шера разрядаш елар бераштa кагийча наха Уваров Володяйнеи Бороненко Мишайнеи. Столяраш болаш цар болх бу ши бутт ба, бетта 65—70 сом алапи эц царех хІаране. Къаьстта гІадйигар бригада Уваров Володяс. Цо хьабаь болх тІехдика ба аьнна могабир квалификационни комиссе.

Зехьа байнабац болхлойи кагирхойи говзал лакхъяра гІулакхa партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша баь болх. 1965 шера март бетта дена даим план кхоачашъю объединене. Шин шера предприяте кийчваьв 155 керда болхло. Духхьал цхьан 1965 шера Іомаваьв 32 зІамига саг.

— Кагирхой Іомабара гІулакха юкъеи парца беча балхацеи хІанз а дукха гІалаташи кхоачамбоацараши да тха, — яхаш дийцар, сона ВЛКСМ комитета секретара Артюхов Анатоле, — де деза гІулакхаш шортта да. ЛаьгІбергбац оаха цу деша беш бола теркам.

Е. ГРУДИНИН.

Письмо кепа теха деце а...

Наьсарен районерча Пула бахача Мусиевеи, Хулухаевеи, Чахкиевеи шоаш редакцега дайтача письмо тІа язду:

— Шерипов Асламбека цІерах хиннача тха колхозах «Алханчуртский» совхоза отделени хинначул тІехьагІа геттара телхад юрта почта кхахьара гІулакх. Укх тІеххьарча итт дийнахьа вІалла а еналц тха юрта почта, — яхаш.

Белгалдаьха кхоачамбоацараш дІадаха аьнна Нохч-ГІалгІай республика бувзама управлене дахьийтадар редакце из письмо.

Цунах лаьца Нохч-ГІалгІай АССР-а бувзама управлене начальника заместителa нов. Ханта тхога язду:

Наьсарен районе бахача юртахой письмо тІара дувцараш хиннилга бакъда. Наьсарен района Пула, Лаьжг, Бейна яхача юрташка почта дІакхачийтава гІулакх тоаде аьнна Наьсарен бувзама узла штатах воагІачул совгІа цхьа саг тІатехав республика бувзама управлене.

НАРЫН ДІАКЪАЙЛАД

Кара-Куль (Киргизски ССР). 6 январь. (ТАСС корр.). Токтогульски ГЭС хьалъераша тахан кердача хьарсам чу дерзадаьд сахьата шоазткъа километр еш сиха доагІа Нарын яха бирса хий. Из чакхдаьккхад чІоагІача бердах. Пхезза вІаштІарадаь цІа миссел лакха йола лаьттан кІалхара коридор бархІ бІаь метр дІоахал долаш я.

Ялх эзар гІишлошъер вар Нарын дІакъовлача дакъа лаца бокъо яккхара яхье ваьина. Из сий кхаьчад дикагІа волча ши бІаьннега. Эгтара хьалха хина штурм е йолаелар Б. Амирановеи С. Радюковеи автосамосвала комсомольски экипаж. Къаьна Нарын тІехьашка даьлар. Бирса шок етташ кердача хьарсаме чухьндар из.

Токтогульски ГЭС — Юкъерча Азе йоккхагІа йола энергетически керда гІишло. Станце йиъ агрегато шера лургья 4,4 миллиард киловатт-сахьат электроэнерги. Ши бІаь ткъаь итт метр лакха айденнача бетонни плотинана тІехьашка хьахургья ткъеста миллиард кубометр хий чухоаргдола водохранилище.

Антикоррозийни выставка хьайийлай

Укх деношка Нохч-ГІалгІай Іилман-технически пропаганда ЦІагІа хьайийлай металла мукх ца дайтара хьакъехьарча гІулакхашта летаь выставка.

Выставка экспозицеша лака-басарийи гальванически чкъораш производства юкъедахьа йиш йола технически решеней варианташ йовзийт. Цул совгІа лака-басара материалаши гальванически чкъораши хІаманиа дІатахьаккхара способаш а нормативаш а хьахьокх цо.

Басар хьаккхара технологически процессай ерригa стадеш хьокха оттаьй выставке. Экспозицеша дувцараш Къилбаседа Кавказа промышленни производствашка а лабораторешка а техка да.

С. ОГАНОВ,
Нохч-ГІалгІай Іилман-технически пропаганда ЦІен болхло.

ТОРОНАШ ГУЧАЙОАХ

Промышленности юртбоахами дегІаахарца цхьана сихха дегІаух транспорт а. Шерагара шерага лакхлуш боагІа кхыча транспорта юкъера автомобильни транспорта лоархІам. ДІа-юха кхухьача мухьага диллача транспорта кхыча дерригача таннаша кхухьачул дуккха дукхагІа кхухь автомобильни транспорто мухь, хІаьта грузооборотага диллача машиннаькъа транспорт мара яьннаяц пул хьалха. Нах дІа-юха кхувлара объема юкъера 80 процент тІайож автомобильни транспорта.

Дика тоадаь наькъаш дахкара, уж дукхагІа хилийтара КПСС программа тІа оттадаь декхар кхоачашдара низ а хьинар а кходанзар транспортникаша. Семилетка дІайолалуш наькъаш дехкачеи тоадечеи управлене организацей коллективаша дош делар наькъаш дахкареи тоадареи ворхІ шера план ялх шера кхоачашъе аьнна. Шоай дош пхе шерен ах шереи кхоачашдир цар. 1959—1964-ча шерашка тІом чакхбаьлча денз дІалахача кхойтта шера дехкачул шозза дукхагІа дехкад вай республике автомобильни наькъаш. Йисача хана кхы а айелар наькъаш хьадара темпаш, 1964-ча шера 80,7 километр наькъаш дехкар управлене коллективаша: из да 1954—58 шерашка дехкараш миссел. Лоацца аьлча семилетка шерашка 951,5 километр керда наькъаш тІакхийттад.

Цул совгІа долча наькъех 27,1 процента реконструкци яьй, асфальт а юлаш тоадаьд. Цудухьа хІанз вай республике долаш долча наькъех 73 процент тешаме покрытеш йолаш да. БІарча шера йоачах ца кхераш леларгья автомобилаш Наьсарера ТІой-Юрта — Долакха-Юрта, Алхастера — Первомайске — Оалкама, Бамутера — Арщты, иштта кхы дукхача наькъашка гІолла. Йистедоалаш латт Оалкамера-Ялхара бода никъ буллаш халача лоамаи хьалашка наькъаш дехкараша ду балхаш.

Дика айденнад юрташка наькъаш дехкара гІулакх. Дукха къахьийгад юрташкара улицаш тоаеш, наькъашка павильонаш ехкаш, хІаьта иштта наькъашта йисте гаьнаш йогІаш а.

Социалистически декхараш кхоачашдеш къаьстта дика толамаш даьхар №№ 504, 916, 505, 917, 918 йолча наькъа участкай коллективаша.

Боккха лоархІам болаш хилар колхозийи совхозийи ресурсаш наькъаш дехкара юкъейоалаяр. Моттигера автомобильни наькъаш лeладареи цар производственно-технически база чІоагІъяреи керттера хьаст ба из.

Семилетка шерашка наькъаш дехкараша даьр кІезига деце а, хІаьта а лакхача темпашца дегІаухача халкъа боахама хьашташ дизза кхоачашдац автомобильни транспорто.

Кердача пятилетке шоай керттера декхар лерхІ наькъий боахама болхлоша тІо-наькъий дикал лакхъяр, мухь дІа-юха кхухьачеи пассажирски автотранспорта болх леррттІа дІахьоргбола хьалаш Іалашдар.

Пхе шера плана шоашта хьалхашка оттадаь декхараш мамогга дикагІа кхоачашдара ерригa торонаш оарцагІъяьха къахьегаш ба транспортникаш.

У. ГАГИЕВ,
тІо-наькъий управлене планово-производственни отдела начальник.

РОМЕН РОЛЛАНА ЮБИЛЕЙ ЧАКХЪЯККХАРА ВІАШАГІЪЕЛЛА КОМИТЕТ

Укх шера январь бетта Ромен Роллан ваьча дийнахьа дена бІаь шу дизарца дувзаденна СССР Министрий Совето вІашагІъеллай Ерригсоюзни юбилейни комитет. Цунна юкъебахаб гІорбаьнна бола писателаш, искусства деятелаш, общественноста викалаш. Царца ба Н. П. Бажан, П. У. Бровка, Л. М. Леонов, Э. Б. Межелайтис, Л. С. Соболев, А. Т. Твардовский, К. А. Федин, И. Г. Эренбург, В. В. Гришин, Ю. А. Завадский, М. В. Келдыш, С. П. Павлов, В. Ф. Промыслов, С. К. Романовский, Е. А. Фурцева, Т. Н. Хренников, Д. Д. Шостакович.

Комитета председатель — И. И. Анисимов, СССР Іилмай Академе член - корреспондент, А. М. Горьке цІерахча дунен литература института директор.

ССР Союза доккхача театре хургья сийлахь - воккхача французски писателa хетаяь сайре.

(ТАСС).

ДОШ КХОАЧАШДАЬД

План кхоачашъяра тІеххьара цифраш лаьрхІа баьйнаб Грозненски химически комбинате, хІаьта хІанз тийшша ала мегаргда дІадахача шера химикаша дика къахьийгад аьнна. Товарни продукци арахецара план кхоачашъяьй.

Производства начальник В. З. Мельниченко волча полиэтилена цеха болхлоша эгтара дикагІа толамаш даьхад. Шоай де йиш яр лархІа а лаьрхІа КПСС XXIII-ча съезда сийна шера план 123 процент кхоачашъе лаьрхІадар цар. Итогаш йича гучадаьлар шера план 123,8 процент кхоачашъяь хилар, кхыча тайпара аьлча, планал совгІа Даьхенна денна полиэтилен эзар сома маьха да.

Цул совгІа полиэтиленага дІадедар лоххеннад. Полиэтилен доаккхилга лакхдара, къахьегама овсарле лакхъяра, цунга дІададар лохдара наькъаш лехаш я хІанз полиэтилена цеха коллектив. Цар тІанийцача декхараштa юкъе я цхьа пункт: КПСС XXIII-ча съезда сийна полиэтилен арахецара кварталыни план март юкъеккхоачаш кхоачашъе. ХІаьта шоай дош кхоачашде хов цара.

В. КУРБАТОВ.

МАШАР МАССАНЕНА ЭШ

УЗБЕКИСТАНА МИНИСТРИЙ СОВЕТА ПРЕДСЕДАТЕЛА ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

ТАШКЕНТ, 6 январь. (ТАСС-а спецкораш). «Ташкентера виъ бІаь эзар саг накъавахар Индеи Пакистанеи викалашта, хІаьта ерригача Ташкенто, цига бахача беррига цхьа миллиони бІаь эзари болча наха а шоаш гІадбахар дІахьокхаргда, нагахьа санна президента Мохаммед Айюб Ханаи премьер-министра Лал Бахадур Шастренеи юкъе йолаенна переговораш толамца чакхйоале, уж вІашагІкхетарах хургдолчунга машар безаш долча дерригача халкъаша доаха дог доа ца дойя». Иштта жоп делар кхыча мехкий корреспонденташа даьча цхьан хаттара Узбекистана Министрий Совета Председателa Рахманкул Курбанова ше селхан республика Лакхехьарча Совета заседаней зале яьча пресс-конференце.

Ташкентски пресс-конференце аккредитованни болча корреспонденташа вІаштІеххьа-тІехьа хаттараш ду:

Оптимистически лоархІам беш вий хьо Ташкенте вІашагІкхетара? ВІашагІкхетача дакъа лоацараша хьалхарча дийнахьа баьча балхах фу хийтар хьона? ВІашагІкхетара моттиг Ташкент харжара маІан малагІа да?

ТІанкІ аьнна хьалйизача, итташ мехкашкарча доккхийча газетий, журналий, телеграфни агентствай, радиокомпаней викалаш чуболча зало чІоагІа уйла тІаяхийта ладувгІар Советски Узбекистана правительствана керте латтачо тийннача жопашка.

— Машар беза хІара советски сага, — йоах Рахманкул Курбанова. — Машар эш массанена а, къаьстта а беза ба из тхона, тІемо мел йоккха гІайгІеи халонаши тІакхоачаю, машаре хьаьнала къахьегаро мел доккха иразд беркати лувош болча советски наха. ХІаьта, нагахьа санна вІашагІкхетара перспективаех къаьстта сона сайна мишта фу хет ха безам болаш шо дале, из оптимистически да. Из оптимизм хьахилийтай Лал Бахадур Шастреи Мохаммед Айюб Ханеи даьча къамаьлаша.

Курбанова белгалдоаккх, переговораш ергйола моттиг Ташкент харжар, бакъдар аьлча, цхьа бахьан доацаш ца хилар.

Гаьнална гаргална диллача а тха город тоъал гаргагІа я тха республика правительства ЦІен здане доккхача истола гонахьа шоай викалаш Іохайша йолча пачхахьалкхений столицашта, климат а цигаръяр морг хІана яц аьнна я тханцига, тхона юкъе традиционни, культурни, экономически гІулакхаш а латт.

Цу тІеххьа — цхьаькха хаттар:

— МалагІа экономически бувзамаш да хІанз Узбекистана Индецеи Пакистанацеи?

Узбекски республика правительствана керте латтачо хоам бу, Узбекски республико Пакистана пхийтта тайпара промышленни изделеш лоаттаеш хиларах, Индена — ткъаь пхийтта тайпара.

ВагІачара хьалгІотт пакистански журналистех цаІ. Цун ха безам ба ший мехкацара экономически культурнии гІулакхаш шердара перспективаш малагІаш я. Цунна жоп лу:

— Уж тайпа бувзамаш мамогга дукхагІа шерде гІерт тхо. Тхо кийча да шуцара тхоай торговли а кхыйола бувзамаш а массе наькъашка гІолла дегІаккхувла — шунцига Іилмахой, артисташ ахийта, шун культура деятелаши специалисташи тхоайцига хьатІанийбе.

Пресс-конференце болх цхьан минута юкъахбоал. Истола дІатІавода индийски журналист. Ший коллегай цІерах, ший дай-мехкахой цІерах цо Узбекистана правительствана лу лаьтган тІарча машара гІулакх лорадеш кІаьд ца луш къахьегарца индийски кхычеи халкъашка ше дархІийта ховш хиннача Джавахарлал Неру портрет.

Рахманкул Курбанова цига вІашагІа мел кхийттараша тІоараш а детташ дІаэц совгІат. Оаха, Узбекистане, ерригача Советски Союзе а санна, чІоагІа сий деш ва Неру — тІехваьнна воккха пачхахьалкхен деятель, йоах цо.

Ташкенте вІашагІкхетар санна йолча цу актуальни событел совнагІа, корреспонденташта, белгтала, хар ловш да, Узбекски республика вахар а. Къамаьл деча а хаттараштa жопаш телача а хана Рахманкул Курбанова ше мадарра дийцар Советски Іаьдал латтача шерашка Узбекистане хиннача доккхийча хувцамех.

МоллагІча пачхахьалкхен экономика лард — индустри, йоах Курбанова. Хиннайий из Узбекистане революци хилалехьа? Ераш я цу хаттара жоп луш йола цифраш: революци хилалехьа укхаза вар вурийтта эзари ах эзари болхло, массехк кагий боамби цІенбуи кирпишкаш юи заводаш. Кхы яцар. ХІанз? Промышленносте бархІ бІаь эзар болхло ва, цу даькъе 220 эзар квалифицированни специалист а волаш, алхха укх тІеххьарча ворхІ шера хьалъяьй 450 предприяти. Советски Союза ерригача республикашта а доазол дехьарча кховзткъе итт мехка а продукци лоаттаеш дола промышленноста бІаь совгІа дакъа. Политически экономе меттала аьлча, из да, пачхахьа Россе тІехьабиса юстара мохк, цун аграрни дакъилг хиннача Узбекистанах хьалха латта индустриально-аграрни республика яр. ДІадахача шера 3 миллиони 900 эзари тонн боамби гулбаьб республике революци хилалехьа 513 эзар тонн мара гулбеш ца хиннача метте. Советски боамбех 72 процент ший кхашкара луш йолча Узбекистано из кхебарга диллача кхоалагІа моттиг лоац дерригача дунен тІа. Советски даьрех нийсса ах, кенафа 94 процент, дунен халкъашта юкъерча аукционашка дикагІа лаьрхІа дола холхазаш Узбекистано лу. Цецвоаккхаш доккхий хувцамаш хиннад унахцІено лорая даькъе — революци хилалехьа 165 лор мара ца хиннача метте кховзткъе итт эзар гаргга медицински болхло.

Промышленни потенциал шозза дукхагІа хилийта лерхІаш хІанз оттаеш йолча пхе шера плана наметкаш йовзийт пресса викалашта Узбекски ССР Министрий Совета Председателa.

Пресс-конференци чакхйоаллаш балха тІа аьттув балба шун аьнна корреспонденташта ловца а баьккха, Рахманкул Курбанова аьлар, узбекски халкъа вахар шоашта довза шуга йиш хургхиларах теш со.

ТАШКЕНТ ТАХАН. УЗБЕКИСТАНСКИ УЛИЦА.
Б. КОЖЕВНИКОВА СУРТ.
ТАСС фотохроника.

СОАХКАРА ГIАЛАТАШ ДIАДАХА ДЕЗА

Шхой-Мартана района «Самашкинский» совхозе 1965-чу шера во хилар ялаташи шекара свеклан. Планах 15 центнер йолча, юкъера лаьрхIача 13,5 центнер мара чудехадац хIара гектара тIара ка бола ялаташ, 18 центнер чуя езача 12 центнер мара чуенаяц хьажкIаш, хIаьта хIара гектара тIара яьккха шекара свекла яц 132 центнер мара, хила езар 150 центнер йолча. Уж культураш хьувкъаяра план кхоачаш ца яр баьхьан долаш 170 эзар сом гаргга зе хиннад совхоза.

Ялати шекара свеклан дика кхее йиш яр совхозе, нагахь санна ханнахь дIа а йийна, агротехника бокъонаша яххача бесса царна дика тIулакх даьдаларе. ЛерттIа тоадаьча лаьтта шийн ханнахь дIадийна гуйран ялаташ во хилаьзар совхозе, минеральни удобренеш кIеззига тайса йоллаше а. Гектара тIара 18—20 центнер чудера уж. Бакъда, тIехига аьха а кIаьддаиза а долча кхашка дIадийна гуйран ялаташ геттара во хилар, хIара гектара тIара 8—9 центнер мара чудаязар уж.

Иштта дика доал даьча во хиланзар хьажкIаш а. Масала, план 150 центнер мара йоацача 185 центнер силосни массен 34 центнер фуалъяьха хьажкIаши чуера № 2 йолча отделенерча Арцабаев Шахьида кулгалдеча звенос. Цо мо дика толамаш даьха звенош кхы а я совхозе.

12—13 ди тIехьа дIайийра соахка шекара свекла Умаханова Сацитас, Дингиева Алимата, кхычар а кулгалдеча звеноша. Геттара лаккхъелча мара свекла ниилхъе а цунна оасар де а болабаланзар цу звеной членаш. Кхай йисте гIолла Iододашехьа цкъа мара хий диллаьзар. Цудухьа во хилар хьувкъам. Юкъера лаьрхIача 55—60 центнер мара яцар цу звеноша чуена шекара свекла.

Кхыча бесса бар ханах а хих а шоай доалахьарча техниках бизза пайда ийцача звеноша хьалкхебаь хьувкъам. Масала, хIара гектара тIара 260—263 центнер чуера шекара свекла Вранцева Валентинас, Тризна Надеждас кулгалдеча звеноша, 185 центнер мерза овлаш даьхар хIара гектара тIара Алимхаджиева Сацита звенос.

Укх шера цIендаь дIадаха деза соахка хинна кхоачамбоацараш. Цудухьа шоай декхараш кхоачашдеш хила веза хIара механизатор, хIара гектарник, хIара звено. ХIанзале а йолла еза хургболча хьувкъама лард. ХIаьта фу даьд совхозе цу хьакъе? Белгалдаккха деза 1965-ча шера гуйран ялаташ ханнахьа дIадийна а планал тIех 557 гектар зиб аьха а хилар. Гуйран ялаташ дIадийначa 2130 гектара тIа минеральни удобренеш тайсай, хIара гектара 2,5 центнер а кхоачийташ. ВIаьсти а яьина, лоа дIадоаллашехьа хIара гектара 1,5 центнер кхоачийташ кхы а товса лерхI уж. Цох гуш да гуйран ялаташ «Самашкинский» совхозе укх шера дуккха а дикагIа хургхилар.

ХIаьта хьажкIаш хургйолча кхашка 4—5 центнер минеральни удобренеши, шекара свекла хургйолча 8—10 тонн ширдаьина кхои, пхиппа центнер минеральни удобренеши тасса лерхI хIара гектара тIа. Цул совгIа шозза-кхозза хий дулларгда шекара свекла хургйолча 780 гектара тIа.

Дикка тоалургба хьажкIаши шекара свеклан лелаеча звеной болх, кулгалде ца ховш бола звеньеводаш дIа а баьха, йоккха опыт йола а болх тоабе ховргдола а нах оттабаьб тIехьаюсача звеношта керте.

Культураш хьувкъаяра иштта накъа йоалаш хургья бригадираша, звеньевойша, иштта механизатораша а дакъа лоацаш совхозе дIайихьа агрохимдешара пхе дийнахьара семинар. Цига йовзийтай царна хьажкIаши шекара свеклан хьалкхеяра йола агротехнически бокъонаш, минеральни удобренеши гербицидаши мишта етта еза а хиш мишта дехка деза а хьийхад.

Йоакхо яьй совхозе бIаьсти яьлча дIадуврдгола фу кийчдара а. ДIадувча боарамга дIакхоачадаьд цига шекара свекла, люцерна, суданка, хьажкIий, кхийолча культурай фу а. Бакъда, баьца даарий фу тоъаш дац боахаме. Уж а ханнахьа Iалашде йиш йолаш я совхоз.

Балхаш эггара сихденнача хана шин сменах болх бе механизатораш тоъаш хилацар совхозе. Из кхы ца хилийтара накъа яргъя декабре хьайийла биъ бетта дешара тракторастий курсаш. 30 саг ва цу курсашка дешаш.

Белгалдаккха деза техникана ремонт елга а совхозе во ца лелаш хилар. ЙиълагIча квартала план кхоачаш а яь парте XXIII-гIча съезда сийленца накъа бахар духьа къахьегама вахте этта тIагIертта къахьегаш ба ремонтникаш. Январь бетта графикал дикка хьалха боагIа уж, йиъ трактор тоаяьй цар, планах кхоъ мара йоацача. Иштта дика хьолхамаш доахаш ба юртбоахама инвентарь тоаераш а. ХIанзле а тоаяь яьхай цар ерригa культивматораш, макхаш, нохараш. ХIанзчул тIехьагIа тоае езаш йисар яц 3—4 сеялка, кхоъ комбайн, массехк шекара свекла хьаоахкаш йола комбайн мара. 20—25-ча январага кхачалехьа чакхъяккха лерхI цар ерригa ремонт.

Ам. ПЛИЕВ,
тха собкор.

Къахьегама вахте эттаб

Хьинаре къахьег укх деношка Ермоловски элеватора ялат оардача цеха болхлоша. КПСС XXIII-ча съезда сийна къахьегама вахте эттаб уж.

Денна план 200 тонн йолаш 280 тонн ялат чакхдоакх цехо. Оборудованех дика пайда а эцаш къахьегама овсарле лаккхъяра наькъаш лех цеха коллективо.

Дика къахьегама толамаш доах цеха болхлоша Бачаров Усаман Хасуев Шахидей. Денна нормаш 140—150 процент кхоачашъю цар хIаране.

Я. ЦУЕВ.

Общественни организацей терко ю

Сунженски района къахьегамхой депутатий Совета исполнительни комитето йоккха терко ю самодеятельнии общественнии организацей болх тоабара.

Района массайолча нах бахача моттигашка болх беш я 392 самодеятельни организаци. Царна юкъейоагIа 189 уличнии комитет, 19 школай дай-ноаной комитет, 17 кхалнаьха совет, 27 депутатий группа, 35 халкъа дружина, иштта кхы дуккха общественни организацеши группаши. Цу ерригача организацей балха юкъе эза 3 эзар саг ва. Каст-каста общественни организацей кулгалхой семинараши совещанеши хул исполнительни комитете. Исполкома сессешкеи заседанешкеи хан-ханнахьа общественни организацей отчеташ увттаю.

Пхи шу совгIа ха я Страмовас А. Н. Орджоникидзевская яхача станица кхалнаьха совета кулгалду. 15 кхалсаг я совете тайп-тайпара общественни балхаш деш.

Къаьстта теркам тIабохийт цар кхалнаха юкъерча кхетама балха. Каст-каста вай правительства арарча а чурча а политиках лаьца царна лекцеш еш, докладаши беседаши ю. ХIаьта дIаяхача заман тIехьадисача гIулакхашцарча къовсама уж оарцагIбоах. Станичнии Советий заседанешка общественни организацей вахара дешаш дувц.

Тоъал дика дIахьу шоай болх новкъостий судаша Ассиновская яхача станица новкъостий судо. 1965 шера 35 судебни заседани яьй цар. Уж ерригa заседанеш дуккхача наха ладувгIаш юртарча клубе чакхъяьннай. ЛоархIаме балхаш ду общественни организацеша нах баха пункташ тоаяра, медицински учрежденей, клубай, библиотекай болх эргабаьккха тоабе.

Боахамеи политически декхараш вахаре чакхдахара юрта Советашта дика новкъостал ду общественнии самодеятельнии организацеша.

В. СМИРНОВ,
Республика Министрий Совета инструктор.

Совхозаш специализаци еш я

КПСС ЦК мартовски Пленумо шийн решенешка йоккха моттиг хетайир колхозашкеи совхозашкеи къахьегами ахчеи кIезигагIа дIа а дохийташ, продукци дукхагIа яккха йиш хулийтаргйола специализаци яра.

Планироване керда методаш юкъейоалаяро, продукци кийчъяреи эцареи система тоаяро юрташкарча къахьегамхой творчески инициатива лакхйир. ЛаьрххIа къовсам болабир цар колхозаши совхозаши экономически чIоагIъяр духьа. Тха районерча дукхагIа долча боахамашка Iилман ларда тIа нийсъеш оттаьй дIадувча лаьттай структура, юхаоттаеш я севообороташ. ТIа-тIа шерагIа даржаш латт цу даькъе деш дола балхаш. Уж чакхдоахача хана тоъал дика гучадоал боахамий лостамаш, цар специализаци.

Боахамий кулгалхой, специалистий, кхашкарча берригача къахьегамхой хIанз бокъонца дог тийшад специализаци ярах Iалаьмате боккха пайда боалаш хилара. Из бакъдаь хьахьекхад специализаци яь хиннача фермай, бригадай, совхозий балха практико.

1964 шера маьхера культура кхееш — дуга дувш йола специализированни совхоз вIашагIъеллар тха районе.

Анализ яьчул тIехьагIа гучадаьлар, укхазара лаьтташ дуга кхедара геттара пайдана хилар. Из бакъ хилар къаьгга хьахьекхар «Степной» яхача къонача совхозо даьхача хьалхарча толамаша. Совхозо леладеча 4419 гектар лаьттаех 3557 гектар оахаш да. ХIаьта царех 1650 гектар хий дехкаш я. Совхоза кулгалдеш ва опыт йола специалист Социалистически Къахьегама Турпал Александр Иванович Воробьев. Из оарцагIвалaрах дIадийра 189 гектар дуга. ХIара гектара тIара 58 центнер дуга даьлар. Районерча боахамашта юкъе эггара рентабельнегIа а хинна дIаэттар из.

Семилетка тIеххьарча шера дуга дIадувш дола лаьтташ ялхазза дукхагIа хилар укхаза.

Дуга дувш йола цхьаькха совхоз вIашагIйолларах дола дош эттачул тIехьагIа, оаха соцадир болаш бола из тайна боахам дIахо чIоагIбари шербари гIойленагIа хилар. Оаха чIоагIйир «Степной» совхоз, оахаш дола лаьтташ 6180 гектарага дIакхоачадир, царех дуга дувш 3560 гектар хургда. Юкъарча хьайбай боахам дегIаболабара эшаш йола севооборотaш оттае, лаьттаех бизза пайда эца, баьца даарий культураш дIае йолае лерхI. Цу тайпара шоайла дикагIа тарлургдола боахама доакъош вIашагIдохкаро йиш хулийтаргья наха бIарччача шера бе болх хилийта.

Севооборотaш чакхйоалача хана 3000 бежан хургда совхозе, царех 1000 етт хургба, 10500 тонн дуга доахаргда, 2000 тонн аьла йоахаргья цкъа дIайийча дуккхача шерашка тIаювлача баьцех, 10000 тонн силос йолларгья, 1500 тонн баьца даараш кхедергда.

1965 шера 550 гектар я «Степной» совхозе инженерни сеть йилла. Шерра пайда эцаргба механизмех.

Хьувкъам кIезига луш, тух доалла, лаьттана кIалхара хиш тIийхига доахкаш дола лаьтташ долаш йолча «Гудермесский» совхоза а иштта дуга кхедергдолаш специализаци ергья. Из культура дIаювш хургья 2360 гектар. ГIонна дола дакъа хургда дулхи шуреи коа тIарча оалхазарий дулхи доаккхаш бола хьайбай боахам.

Дуга дувш хургйолаш специализаци ю «40 лет Октября» яхача колхоза а. 1000 гектара тIа дIадувш хургда из. Юртбоахама артеле а иштта дегIадоаладергда хьайбаш леладелгеи шекара свекла кхеелгеи.

Тха города индустри чIоагIа дегIайоагIаши баха нах бебаши хиларца дувзаденна «Дружба» яхача совхоза йиъалагIча отделенена баьца дaараш кхедеш хургйолаш специализаци ергья: 3000 тонн баьца даараш кхедергдолаш. Цунах Гудермесерча консервни завода бедал телара йола дика база хургья. Цу заводо шера чакхдоахаргда 2500 тонн баьца дaараш. Цу гIулакха хозахетдаь хержаяц йиъалагIа отделени. Хьаьна лаьтташ, Гумсеи Мечики яха долха хиш, тоъал болх бе нах, каст-каста хула йоачаш — баьца даараш кхедарё хиланза дaргдоаца гIулакхаш. Хинна пхорагIа сунт тоха лерхI. Цун проект оттаяь яьннай, дийца а хувцамаш даь а даьлча йистеяьннай. Насосни станцеша харшашка гIолла кхашка ухийтаргда хий.

Цу совхоза гIонна дола дакъа —шуреи дулхи тела хьайбай боахам.

Комсаш, дулх, шура йоахаш бола боккха боахам а хинна дIаотташ латт «Новогрозненский» совхоз. Дуга кхедеш хургйолаш специализаци е лерхI цунна а, дукха ахча эш хий дехка лаьтташ кийчдарга дIадахийта. ХIанз цигарча канала низ кхоачаргбац дуга дIадувча 2200 гектара тIа хий дахийта мара. ХIаьта дIахо йодача хана-м кхозза совгIа дукхагIа хург ма дий.

Мишта къоастаергья хин проблема? ЦаI мара цунна де хIама дац—хий хьаухийтаргдолчча моттиге хургйола Шолжа тIа плотина хьал а яь, секунда 20 кубометраба кхаччалца хий доагIаргдолаш канал кIоаргделга. Дукха дешийн из? Дукха да. ХIаьта Шолжага-м секунда 25 кубометр хий долалург ма дий. Цу тайппара, сага кулгаша кердача хьарсам чу дерзадергда из деррига, а хIана дерзадац аьнна.

Иштта я юрта боахам дIахо дегIабоалабара йола тха планаш, хIаьта, района кхашкарча къахьегамхоша уж хьал а лоацаргья.

Б. БЫЧИХИН,
Гудермеса юрта боахама производственни управлене начальник.

БIАЬСТАННА КИЙЧЛУ

Лакхача темпаща ремонт ю я юртбоахама техникана тха колхозе. Ши-шегIа лелача а тIехьа ювзача а юртбоахама техникана капитальнии юкъереи ремонт яра график кийч а яь чIоагIъяьй, шиший аргIах бригадаша техника кийчъергйолаш гIулакх даьд.

Тха колхозе МТЗ яха 47 трактор я. Ремонт е дIаоттаялехьа 790 гектар кIаьда оахам де дезаш яр царех хIара трактор. Тха механизатораша шоай нормаш тIеххоачашъю. ШоллагIча комплексни бригада механизатора Рогожин Агафона болх бу 30 шу совгIа ха я. ДIадахача шера МТЗ-50 яхача трактораца цо даь оахам 1100 гектар я. ХIаьта цхьоалагIча комплексни бригадерча тракториста Беляйкин Василе из санна йолча трактораца цу шера 1051 гектар лаьтта аьхар.

ДIадахача шера йиъалагIча квартале планах оаха ремонт е езаш хинна трактораш 18 яр, хIаьта цу юкъа оаха ремонт йир 19 тракторана.

ХIанз юртбоахама техникана ремонт еча хьинаре къахьегаш ва 35—40 механизатори специалисти. Трактористаша шоаш вIашагIа йоах тракторий чархаш, рамаш. Вож юхедиса доакъош вIашагIдаха а ремонт е а вIаштIехьдоал дика говзанча волча слесара Тихонов Петр Кузьмича. Цунна новкъостал деш ба слесараш Маслов Александр, Кулебякин Александр, кхыбараш. Доагор чудолча аппаратура ремонт а йийя, цунна регулировка ю къонача специалиста Величко Николая.

Пачхьалкхенна ахча кходара колхоза новатораша дукха кердадараш юкъекхухь ремонт еча. Керда запасни оатхалаш Iалашъеш ха йоае ца езаш, 40 процент къаьна запасни оатхалаш юхаметтаувттаю. Масала, кхестача соанашта, муфта соанашта, коленчати соанашта сварка ю электросварщика Солощенко Михаила. Цул тIехьагIа токарни станокаца царна обработка ю токара Орехов Ивана.

Юртбоахама машинашта запасни оатхалаш кийчъеча хьинаре къахьегаш ба Сычев Николай, Храпов Дмитрий, кхыбараш. Цул совгIа юртбоахама техникана ремонт еча а дика дакъа лоац цар. Цу аьшкапхьараша ремонт яь деррига макхаш 36 совгIа ба. Колхозерча СК-4 яхача ворхI комбайнах хIанзлехьа ремонт яь кхашка арайла мара ца езаш кийча я кхо комбайн, хIаьта хьажкIаш чуэцача йиъ комбайнах шиъ а кийча я. Ялат дIадувча сеялкех 50 процент совгIа йолча сеялкашта ремонт яь яьннай. Кховзткъа процент гаргга я ремонт яь кийчъяь волокушаш, паркхаш хьалтелараш, кхыяраш.

В. СТОРОЖЕНКО,
Шелковской района Червленски яхача колхоза керттера инженер.

ЙИЗЗА ХЬАЯХА IАЛАМА ГАНЗАШ

Грозненски мехкдаьтта доаллача моттигашкара мехкдаьтта даха доладеннад 1893 шера.

ХIанз карагано-чокракски горизонтера мехкдаьта промышленни запасаш керттерча даькъе хьаяьха яьннай, хIаьта хIанзара царех пайда ийбара юккъера лаьрхIа йола коэффициент 91—92 процент хулаш а я.

Къаьнача, энергетически хьакъехьа деррига мехкдаьтта хьадаьккха а кхоачаденна а даьннача мехкдаьтта доаллача тIоанашкара кхы пайдана хIама диса дац яхилга долий из? ВIалла а дац! Промышленни запасех пайда ийбара лакха коэффициент хилар мехкдаьтта хьадалара лакха коэффициент хилар дац.

ГIулакх миштад аьлча, дукхагIа йолча мехкдаьтта доаллача моттигашка промышленни запасаш геологическичарел гаьнна лохагIа я, тIоаний низа оамалга а Iалама запасий дукхалга а хьежжа, хIаьта нонагIча хьале уж 15—25 процентал тIехйоалаш а хиннаяц.

Долче, мелови коллекторашкара даккха йиш йолча мехкдаьтта къоастам беш хиннаб, цар абсолютни геологически запасашка хьежжа а ца беш, тIоана энергетически торонашка хьежжа.

ХIанз карагано-чокракски горизонтерча тIоанашка юкъера лаьрхIача 50 процентал тIех геологически запасий мехкдаьтта диса хиларах теша йиш йолий? Жоп цаI мара хила дагIац, йиш яц! Цхьабакъда, дукха ха яц цу тайпара йола уйлаш даьсса хабар, кхоачашхургдоаца ловраш е духхьала фантази хинна юсаргйолаш хинна. Мехкдаьтта тIоана чура хьалдаккхара къоастамболлаш бола низ тIабахийтанза баргбац мехкдаьтта доаллача порода ше ю духьале а скважина ерригача кIоарггала хьаллаттача коачала бIоагIа дозал а юстардаккхара. Iалама низий запасаш массаза а яхар мо, цхьа къаьстта шоай доазув долаш хул. Долче, тIоана чура хьалдоаккха мехкдаьтта дукхагIа хилийтара е искусственно тIадеттадалийта деза из, е тIоана чурча мехкдаьттана Iоткъам лоаттабе беза из мехкдаьтта коллекторе гIолла чакхдувлара хьалаш аттача дахар духьа.

ТIоанашкара мехкдаьтта тIадеттадалар Iалашдеча цу хьалхарча гIулакхех да тIоанашка искусственно хий, фо, газ чутеттара наькъаца царна Iоткъам лоаттабелга. Грознефта промыслашка уж гIулакхаш делга доладеннад 1945 шера деиз, хIаьта хIанз эггара шерагIча тайпара деш а да уж. ХIанзалца хьа ерригa а 45 объект чуяьцай искусственни Iоткъам баро. Цар чу дахийтад 1,6 миллиард кубометр хинна ца Iеш фои гази а 98 миллион кубометр хинна ца Iеш хий а. Балха агента тIатоIама чотах 6 миллион тоннал тIех совленна мехкдаьтта даькхад. Цо торо хилийтай мехкдаьтта хьадалара коэффициент 2,4 процент совъяккха. Хийн фои чудахийтарах эггара йоккхагIа эффект хиннай «Малгобекнефта», «Грознефта», «Староrрознефта» мехкдаьтта промыслай управленешка.

Цу лакхехьа цIераш яьхача мехкдаьтта доаллача моттигашкарча цхьадолча тIоанашкара мехкдаьтта дахара коэффициент 88 а кхы дукхагIча а процентага дIакхоач. Цхьабакъда, мехкдаьтта доаллача моттигашка гIолла юккъера лаьрхIача тIоанашкара мехкдаьтта хьадаккхара коэффициент 033—07 хулаш я.

ХIанз долаш долча хьалашка карагано-чокракски горизонташкарча мехкдаьтта доаллача моттигашкара мехкдаьтта доаккхилга балха агента хьалъюза объем дIахо совъяхара наькъаца дIадохийтилга пайдане дац. Иштта, балха агентий удельни расходаш дегIа ме уха процесса экономически эффективность лохлу, цу тIа а кхыметтел сихъяь из чуухийташ хилча а юххера мехкдаьтта хьадалара коэффициент лоадама дегIа ахац.

Долче, мехкдаьтта коллекторашкара юххьанцарча геологически мехкдаьтта запасех кхы деце а 70—80 процент даккха торо хулийтаргйола моллагIа яле а кхы методаш лахаза яргьяц.

Цу тайпарча методех лархIа доагIа руднични, термически хьисап а, хIаьта иштта чуухийтача хих тIеханахьа хьинарера присадок еттилга а (по мехкдаьтта коллекторе дикагIа чакхдувлийт мехкдаьтта), чIоагIа тIатаIаш газ чуахийтарца мехкдаьтта аратеттилга а, и. кх. дI. а.

Халахете а цу методех дукхагIъяраш экспериментальни мехкдаьтта дахара лагIагара дIахо яьннаяц, вожаш промышленно-зембаккхара тохкамаш деш я. Иштта, тIоанашка чIоагIа тIатаIаш (300 а кхы совгIа а атмосфера) газ чуахийтара балхаш лаборатори экспериментий лагIагара даьннадац. Советски Союзе ше цаI мара йоаца Озек Суат яхача мехкдаьтта доаллача моттиге (Ставропольски крае) цу гIулакха хьалъю опытно-промышленни установка хьалъелга дуккхача шерашка дIаьхденнад, хIаьта эксперимент фу хул ца харо из метод шеррача промышленни масштабе юкъехьолга тIехьа а тетт.

Дукха хIама ца эшаш иззамо долча хьале да хоачъяь газаш йоастайолийта молхаш тIоанашка чуахийтара хьакъехьа дола балхаш а. Уж Башкирски АССР промыслаех цхьан промысле мара дIадоладаьдац. Углекисли газ техача хица мехкдаьтта аратеттара эффективность миштай хара балхаш лабораторни эксперимента лагIагара даьннадац.

ТIоанашка чутеттача хих боалла мехкдаьтта цIендара низ дукхагIа хилийтара опытно-промышленни боараме тIагIолла хьинарера хIамаш еттилга а доладаьд Башкирски АССР Армански яхача мехкдаьтта доаллача моттигеи Бакурча промыслашкеи. Цу метода дукха дешаш къоастаданза а да, хIаьта цунах хила езача эффективноста мах тохкама балхаш чакх ца даьхача къоастабе йиш йолаш а бац.

Советски Союза промыслашка скважинаш чура йIоахьяра балхаш дикка дукха чакхдоах. Цу балхех хьахулараш, массаза а яхар мо, пайдане да. Цхьабакъда, уж дича бакъахьа да-дац къестаде деза хIара масса а моттиге лаьрххIа технико-экономически расчеташ ярца.

ДIа-са бувла цIи йоагаяра кхуврч боллара наькъаца тIоанашкара дукхагIа мехкдаьтта дахара метод опытно-промышленни эксперимента лагIагара яьннаяц, хIаьта шерра из юкъехьолга могаде йиш йолаш а дац.

Мехкдаьтта дукхагIа дахара методех лархIа йоагIаш я мехкдаьтта тIоанашкара кхы тIа а мехкдаьтта дахара шахтни метод. Из юкъеяхьа йиш я кIоарга доацача тIоанашка, хIаьта Ухта промыслашка цунах боалача пайдага диллача из кхоачамхиллал эффективни а я. Цхьабакъда, цунцара балхаш чоалхане хилар бахьан долаш хIара къаьст-къаьстача моттиге технико-экономически хьакъехьа къоастам бе-м беза цун.

Иштта гIулакхаца, уж ерригa лакхехьа хьехаяь тIоанашкара мехкдаьтта дукхагIа дахара методаш Нохч-ГIалгIайчен промыслашка шерра юкъекхахьа могае йиш йолаш яц, уж промышленни юкъеяхьара боарамга кхоачаеш цхьалхаяханза хиларах.

«Грознефта» промыслашка мехкдаьтта дахара коэффициент совъяккхара балхаш де дагIац яхилга долий из? Юхеюса запасаш Iалаьмате дукха хиларах уж дукхагIа хьаяхара йола керда методаш къестаянза ярг ца хилар хьалхашка увттаду. Гази хийи чутеттара балхий эффективность совъяхарца цхьана хьежанза даргдац лакхехьа хьехаяьча дуккхача методех а фу пайда боал. Уж ювцаш йола методаш къоастам бай ялара лоаттамга хьежжа царех хIаране торон а эффективноста а нах къоастабара дола балхаш кийчделга доладанза даргдац.

Из болх кхоачашбара Къилбаседа Кавказа НИИ чу лаьрхха йола лабораторeш яханза яргьяц. Цар производственникашца цхьана тIоанашка юхедуса мехкдаьтта дикагIа а дарегIагIа а хьа мишта доахаргда яха къоастамболлаш дола хьехамаш тела йиш я.

А. ВАЙНШТЕЙН,
тха штате воаца корр.

КОММУНИСТАШ МИХАИЛ ЖДАНОВИЧИ (СУРТА ТIА АЬРДЕХЬА) ВАСИЛИЙ СОХАТЫРИ — «СПЕЦГИДРОЭНЕРГОМОНТАЖ» ЯХАЧА ТРЕСТА ДИКАГIАБОЛА БРИГАДИРАШ. БРАТСКИ ГЭС ХЬАЛЪЕ ЙОЛАЕННАЧА ХЬАЛХАРЧА ДЕНОШКЕ А ДЕНЗ ЦУ ГIИРСА ТIА БА УЖ. ГИДРОСТАНЦЕ БОЛХ БЕШ ЙОЛЧА ВУРИЙТТА АГРЕГАТАХ ЦУ ОПЫТНИ МОНТАЖНИКИЙ КЪАХЬЕГАМА ДОККХА ДАКЪА ДОАЛЛ.

М. Минеева сурт.
ТАСС фотохроника.

Беркате къахьегаш вола саг

КIоарггача набарах йоаллар № 1 йолча шурий совхоза центральни усадьба поселок. Шозза вIаштIардаьча цIеной саьнггарча цхьан цIагIа сийрда йоагаш лампа яр. Из яр ферме яха кийчлуш йоалла дикагIа йола доярка Анастасия Егоровна Лаврушина. Iуйрийна эггара хьалха деттаw долла доахан 4 сахьат даьлча детта ма доладой. ХIаьта из ха хьатIакхачалехьа кхы а доаханна доакъар дилла а ма дезий.

Цхьайтта шу да Лаврушинас шурий-товарни ферме болх бу. Цу цхьайтта шера хIара денна кхозза йодаш ферме ух.

— Доярка болх дукха безабелар сона, — ела а къежаш йоах Анастасия Егоровнас. — Хала яле а, хьаьнала професси я.

Хьаьнала професси хиларах дукха ха йоаццаш цIаькха а тийшар из. Къахьегама толамаш дахарах СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указаца Къахьегама ЦIеча Байракха орден еннай Анастасия Егоровна Лаврушинайна. Керда шу хьатIакхоачаш совгIат ше хьаэцача хана шийн къахьегама толамий селла лакха мах барах кIоаргга дог тохаденна а йолаш аьлар цо:

— ХIанз а бокъонца дог тешац са сайга правительственни совгIат да аьлча. — ТIаккха массаза а цу тIеххьа оалар цо:

— Цу совгIато кхы а дикагIа болх бе декхарийла ю со.

А. Е. Лаврушинас болх мишта бу дувц керттерча зоотехника Алексей Михайлович Емельянова.

— Анастасия Егоровнас производственни задани кхоачаш ца еш моттиг нийсъеннаяц цIаккха а, — йоах цо.

Из белгтала да а да иштта. Масала, дукха ха йоаццаш чакхдаьннача 1965 шера ше лелабеча 24 Iаттах хIаранегара 2800 килограмм совгIа шура яьккхай цо, декхарех яккха езаш хиннар 2700 килограмм мара ца хиннача метте. Керда шу деэдеш оттадеча мехка шун тIа дера шийгара совгIат — машиннаькъа тIара кхо цистерна гаргга е 62 тонн совгIа чухотташ бола шурий кад. Цхьан шера яьккхар мара яц из. ХIаьта, нагахьа санна 11 шера яьккхар лаьрхIача бIарг макхоачча йIаьха состав хургьяр цунах.

Ферме ше балха ена хьалхара шераш дувц Анастасия Егоровнас:

— Къайла хьоргдац аз, — йоах цо, — юххьанца дика вIаштIехьбалацар са болх. Цкъа долла хIама дита а дита, укхаазара яда дог этта яр со. Баркал хилда къаьнача, опыт йолча хьайбаш леладераштa. Ханнахьа теркалдир цар со еха хьувзаш хилар, дикача хьехамашца новкъостал дир, балхах бIуболийтар са. Цул тIехьагIа денз дIа долла хIама а дика дIадоладелар.

Гучох, цудухьа хила мег хьалха латтача опыт йолча доярко шийн «къайленаш» хьулаяь ца лоаттаяр. Ферме керда балха баьхкача хьайбаш леладераштa юкъе латташ хул из массаза а.

— Керттердар шийн болх дукхабезабалар да, — яхаш хьехар ду цо керда балха баьхкараштa. — Цул совгIа, диц ма далийталаш доахан хьеста дезаш хилар. Царех моллагIчунца а гIожа оамалаш лелае шо даьлча, гургда шоана шура кIезигъеш. Шоашта гIулакх дечарна геттара атта караIам доахан. Масала, соца хувцалуш йола доярка тIаеча корзагIдаьле хьовза са доахан.

— Сона сайна а хиннад из массехказа. Царех цаI дувцаргда аз. Детта керда доахан делар сога. Дерриташ а кхыдараш санна доахан дар дIатIахьежача. Цхьабакъда, царех цхьа етт духхьал дIаргда аз, геттара юхамаччахьа баьнна хьувзар. ДIаюхе йитацар, елхача кхоачайора. Ца бийттача барг вIалла а мича бар из. Цул тIехьагIа цIагIара хьа а кхухьаш маькх тела яьлар со цунна. Иштта из хьувзабеш бIарчча шу даьккхар аз, цхьабакъда, айса яхар-м дир юххера а. Цу хана дена согарча доаханна юкъе эггара дикагIчарех хилар из етт.

Продуктивность лакха йола доахан дукха да Анастасия Егоровнас леладеш. Масала, «Золушка» аьнна цIи тиллача Iатто дуккха шура тела вIаштта пхи шу да. Ахкан замалахьа хIара денна 25 килограмм шура йоаккх цунгара, хIаьта хIанз 10—11 килограмм йоаккх. Цо миссел хIана лац аьнна лу шура «Черешняс», «Хозяйка», кхычар. Нагахьа санна, йоах Лаврушинас, деррига доахан ужжамо даларе, шера 6000—7000 килограмм шура йоаккхаргья аьнна декхар тIаэца мегаргдар.

Из къамаьл хинначул тIехьагIа шоай комбикорм кийчъе болабелар хьайбаш леладераш. Цунах нийсса ах хьажкIий томарехи ганарий чIорехи латт, хIаьта вож ах дакъа фуалъяьхача хьажкIехи горохахи. Из тайпа доакъар чIоагIа дика дIуъ доахана. Цу тIа цар продуктивность а дикка лакхъелар. Масала, иштта доакъарца кхаба доладаьча Лаврушинай доахана группе юххьанца 5 килограмм тIакхийтар шура, цул тIехьагIа дена 10 килограммага дIакхоаччаш тIаетталора из.

Сайрийна, кхозлагIа детташ дола доахан бархIлагIчох ах сахьат даьлча дийтте доал. Дояркаш шура дIачуенна, фляташ, ведраш йила бовлача юкъа итт сахьатага дIакхачча йоаллаш хул. Iан замалахьа — геттара бийса яхе хул цу хана. Цхьабакъда, цIакхаьчача а Iойнжа сихлац Анастасия Егоровна. Цул тIехьагIа а дукха ха йоаккх цун цIагIа сердало йоагаш. Из керда дена журнал е брошюра дешаш хул, мехка хьалха латтача хьайбаш леладерий опыт Iомаяр духьа. Массаза а Лаврушинай оамал я къонача хьайбаш леладераштa шийн опыт дIа а луш, дикагIа ховчаргара хьаIомаделга. Анастасия Егоровнайна хов, цу тайпарча дерригача юкъарча заочни школо къахьегаме керда толамаш дахара дуккха наькъаш хьаделлаpгдолга.

Е. МАКСИМЕНКО.

Доазол дехьара

КХАЬ КОНТИНЕНТА ХАЛКЪИЙ БАРТ-ЦХЬОАГIОН КОНФЕРЕНЦИ

ГАВАНА, 5 январь. (ТАСС). Азеи, Африкан, Латински Американ халкъий барт - цхьоагIон хьалхарча конференце селханарча денах Вьетнама ди ала мегаргдар. Конференце председатела Куба кхыча мехкашцарча гIулакхий министра Рауль Роас хьайийла Iуйрийнара пленарни заседани дIайолаелар Къулбехьен Вьетнам мукъаяккхара Къаман фронта делегацена керте латтача Нгуен Ван Тьена деча къамаьлаца.

Вьетнамски патриотий викало дийцар американски агрессорашта духьала, кортамукъалеи демократии бахьан долаш ший халкъо лоаттабеча турпалча къовсамах. Ораторо аьлар, мохк мукъабаккхара Къаман фронт тахан къулбехьенвьетнамски халкъа цаI мара йоацеи бокъонца йолеи викал я, аьнна. Тха халкъо, белгалдоаккх Нгуен Ван Тьена, эггара а тIехьарча американски салтечунга - захватчикага кхаччалца къовсам лоаттабергба. ХIаьта цу къовсаме из кот а дарга. Цун оагIонтахьа да социалистически мехкий, укх исторически конференце дакъа лоацача кхаь континента мехкий халкъаш, дунен тIа мел дола прогрессивни низаш.

Даькъала хийла Азеи, Африкан, Латински Американ халкъий йохаргйоаца барт - цхьоагIо, аьлар оратора, гулбеннараша геттара чIоагIа тIоараш а тохаш.

Цул тIехьагIа заседане къамаьл дир Вьетнама Демократически Республика викала Чан Зань Туена. ДРВ халкъа цIерагIа дIайха моаршал делар цо кхаь континента халкъаша бахкийтачарга. Ер конференци, йоах цо, Азеи, Африкан, Латински Американ халкъий къам-мукъадаккхара болама тIеххьарча шерашка карагIдийннача къаьгтача толамий а овлангара денз хиннача хувцамий а тешал да. Кхаь континента халкъашта империализмана, колониализмана, неоколониализмана духьала лоаттабеча толамерча къовсама процессера исторически веха я ер.

ДРВ делегаце керте латтачо конференцегара дийхар Вьетнамера американски агресси харц еши, Къулбехьен Вьетнамера агрессивни тIом соцабелга а Къулбехьен Вьетнамера бIу юхаарабоаккхилга а хьадехаши йола резолюци тIаэцар.

ПЕНТАГОН ЮХАЙОАЛАШ ЯЦ

ВАШИНГТОН, 5 январь. (ТАСС). Пентагон корзагIъаьнна Вьетнамера бIеха тIом шербе нийчлуш я. Штабий начальникий комитета председатела инарала Уилерай эскара штаба начальника инарала Джонсонаи тIеххьа инспекци е Къулбехьен Вьетнаме бахар бIуний кхыча тайпай — авиаце, флота, форда пехота корпуса — штабий начальникаш а. Укх кIирагIа Вашингтоне хургья Пентагоней паччахьалкхен департаментеи лакхара деятелаш чубоагIаш йолча «вьетнамски координационни комитет» оалаш йолчун совещани. Цигга дакъа лаца, Сайгонера хьабийхаб американски тIайеи дипломатическии кулгалхой.

Вьетнамера тIом сихбе лерхIаш я США», — яхаш белгалдоаккх «Юнайтед стейтс ньюс энд уорлд рипорт» яхача журнало. «Тайм» яхача журнало деча тешалах 1966 шу чакхдоаллаш Къулбехьен Вьетнамера американски бIу 400 эзар сагага дIакхоачаргба.

СИРЕ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРА КЪАМАЬЛ

ДАМАСК. Сирийски радиочуи телевиденеи гIолла къамаьл даьд премьер-министра Салах Битара Сире кердача правительства чурчен Iарбашта юкъерчеи политика дешай хьакъехьара программа ювцаш.

Сири дIакъоастаяь ца латтийтари Iарбий цхьоагIо вIаштIехьйоаккхаргйола хьалаш кийчдари духьа ОАР-аца, Алжираца, Иеменаца, Iарбий кхыча мехкашца гаргаяхара наькъаш лаха гIертаргья, аьлар С. Битара, керда правительство дIахо а. С. Битара къаьстта белгалдаьккхар, эскар, революцена юкъе докхха дакъа лаьца ше даьнадолаш, хIанзарча этапе политика дешашта юстардала деза.

Премьер-министра тешам белар ше керте латта правительство «социализм хьалъеш дIахо яха лаьрхIа» хилар. «Социализм, — аьлар С. Битара, — кIезига дегIадаьхкача халкъашта хиланза яргIйоацаш я, хIаьта кхыча мехкашка социализм хьалъяра опытах пайда эца безам болаш а да тхо».

Аграрни реформа ше ювцаш, С. Битара аьлар, феодализм дIаяккхарахи лаьтта ахархошта дIадекъарахи кхоачамбаь Iе йиш йолаш яц из. Бухсоццаш цо лерхIар — къахьегама овсарле дукхагIа лакхъелга Iалашдаран юртбоахама продукташ дукхагIа яхараи юрта боахам эргабаккхар.

(ТАСС).

Канаде дукха ха йоаццаш гучадаьлар цхьа концерн йолаш хилар. Деррига а хIараздалара ларда тIа оттадаь хиннад цо. Цу хумаз тIайоагIача предприятена шера тIабоагIа пайда 20.000.000 долларал тIех хиннаб.

Фирма центр Квибек яхача провинце хиннай, филмал — Онтарио яхача провинце.

Цига болх беш мел нах ба а цар мел алапи доаккх а ца хойташ дар. Концерна эггара хьалха регистраци яьй... полице. Цунна мехкара корайир легкови машинаш удаеш хиппа йоккха организаци.

Цхьаболча шайка доакъашхоша машинаш лечкъаеш хиннай, вокхар — кхыча городе дIаюгаш хиннай. КхоалагIбараш — машинаш вIашагIйоахаш хиннаб, биълагIбараша деталеши узлаши йохкаш хиннай авторемонтни мастерскейи гаражийи даьшка.

Лаьцав 16 саг — мугIарера бола доакъашхой.

Сурта тIа: лечкъаяь автомобилаш.

Федньюс—ТАСС сурт.

САКЪЕРДАМЕ ДIАХЬУ БЕРАША IАН КАНИКУЛАШ

НИЗ БОЛА, КЪАЬГГА ЙОЛА ХАРАКТЕР ЛЕХ АЗ

СССР ХАЛКЪА АРТИСТО СЕРГО ЗАКАРИАДЗЕ ДУВЦ

Эггара тIехьагIа Серго Закариадзаца вIашагIкхийтта хилар со «Салтечун да» яхача фильме маIача сага роль дика ловзаярах артиста московски кинофестивала приз еннача хана съездий Кремлевски Двореце. Софи Лоренаца цхьана сурташ доахар цун, автографаш ехар цунгара. Юххера а, из лакхача дегIара, шера белаж йола саг, кхотабенна бола нах дIа-юха а боахаш, хьадда дIанаIарга вахар арвоалачахьа. КIаьдвалара сурт отташ, велакъежа аьлар цо: «Кхоана самолетаца Тбилисе вода со. Цига салоIаргда аз!».

ХIама ца эшшаш пхи бутт баьнаб цу хана денз. Юха а вIашагIкхийттад тхо «Москва» яхача отела паргIатарча номере. ХIанз чакхъяьннай кинематографистий хьалхара Ерригсоюзни съезд. Гуржий киногара венавар из цига. Творчески союза правлене хержав Закариадзе.

Дийман а цIена яьша хула артиста юкъ хIанз хьайза модж тIаьнна я, цо дагайохийт Хемингуэя модж. Со хатта дагахилар хо а денна, бIарга безаме делакъажаш, аьлар цо:

— Мода бахьан аз ер ялийтай аьнна ма хеталахь. Иштта хургва са керда турпал — гурийски ахархо Алмазхан...

Цу хана Тбилисе цIаваха салаIа йиш хиннаяц цун. Массехк дийнахь ше ваьча юрта хилар, цига бокъонца вола турпал санна тIаийцар из. ТIаккха Тбилисе юхавайар из кердача фильме хургйола роль кийчъеча болх бе. Гучадаьлар «салтечун да» хила иштта атта ца хилар. Цу ханна режиссера Везо Чхеидзе талантливи картина дунен мехкашка го баккха доладелар.

— Сона чIоагIа дукха веза кхел оттарах салте а хинна дIаэтта сай ахархо Георгий Махарашвили, — йоах артиста, уйла а еш. — Массаза а массанахьа а ше маварра волаш вус из — ваьча лаьттан воI волаш, хIама хьакхоллар волаш. Сай турпал дог цIена, доккхал ца дезаш, сагал долаш хилийта гIийртар со. Укх тIеххьарча бетташка Венгре, Японе, Греце хилар со. Цига хьокхаш яр «Салтечун да» яхача фильма премьераш. ЧIоагIа дика лаьрхIар эрителаша гуржий кинематографистий болх. Цхьабакъда, сона эггара дикагIа хийттар тайп-тайпарча мехкашка наха са Георгена тара бола, цунна гарга бола нах корабоагIаш хилар.

Гуржий эггара а къаьнахчарех волча кинорежиссера Сико Долидзе «Ши вахар» яхача фильмана юкъе дакъа лоацаш ва хIанз Закариадзе. Эггара хьалха кхетац из вIашагIа гIорваьнна волча мастерца. Долидзе «ТIеххьара крестоносцаш», «ТIеххьара ди, хьалхара ди», «Полиастоми» яхача фильмашта юкъе дакъа лоацаш хиннав из. Царех тIеххьара фильм араьннай ши шу хьалха.

— Кинематографе а сцена тIа а сона массаза а безаш хиннаб низ бола, хьадда йола оамал йоа турпалаш, — йоах Серго Закариадзе — Цхьабакъда, массе хана нийс мича лу уж. ХIаьта а актер иштта бола турпалаш лохаш хила веза, оаха керда хIама шоашта гойтарга хьежаш ма бий эрителаш. «Салтечун даь» баьнна толам башха боагIа эггара хьалха сценаристеи режиссереи шоай керттера турпал вахара кIоаргаленашкара лахарца, цкъаза чIоагIа чоалхане хулаш, вахаре реальни йолаш йолча, ситуацешка гучаювлача чIоаггIа рельефни йолча оамалашца, къама оамалашца цо хьагойташ хиларца.

ХIанз актеро болх беш йолча «Ши вахар» яхача фильма тIа дувцар да Грузе юрта цхьан районе ткъоалагIа шераш чакхдоалача хана — ткъаьиттлагIа шераш долалуча хана хинна хIама. Юрта бахача къахьегамхой вахари быти керда, коллективни хьисапе эргадала долалу. Цхьабакъда, кердадар чехкка, цкъара хьахулаш дац, из хьахул наьха керта чура, дега чура дIадала ца тугача, царна чу хьерчалуча къаьначунца къовсам лоаттабеш.

Серго Закариадзе роль ловзаеш вола Алмазхан Коридзе къона гурийски ахархо вац. Кхетам а болаш, хьаькъал а долаш низ а болаш, къахьегам дукха а безаш дикача дегIара саг ва из. Са тессача хана денз бовд къовлабаллалца ший кулгашца къахьегаш бокхха боаца, цхьабакъда чIоагIа боахам вIашагIкхийттаб цун, цун цIагIа вахара эшарий паргIато я. Деррига дог а са а доал Цун ше хьацар Iоъахийтача лаьттан чIегилгах, комсий бешах...

Алмазхан хьадда духьал ва ше дIаIомавенна ваьнна дола, бIаьшерашка хьадоагIа юртара вахар дохадара. Вайна хьалхашка ба собственника идеалашцара къаста ца могача ахархочунга кхаьча бала.

— Са кердача турпала Алмазхана образ, — йоах Серго Закариадзе, — из Георге образа нийсса духьал йола образ я. Из дац керда образ сабарегIа, кхеташагIа вола кахетинец, хIаьта вож хIамана сихлуш, кадай вола гуриец хиларах царна юкъера башхало дикка кIоаргагIа я. Эггара хьалха Алмазхан кердача вахара духхьалара моастагIа ва. Бакъда из вIалла тийша болх ца боаллаш, хьаьнала саг ва. Фильм чакхйоалаш Алмазхана, ше эшаргхиларах бокъонца тийша ваьлча, эгIаза а вахий, доагаду ший цIа. Из низ бола, къаьгга йола оамал я.

—Iайха театре беча балхах дувцал.

— Руставеле цIерахча дукха дезача театре Вильям Шекспира «Король Лир» яхача трагеде тIара лира роль ловзаю аз. Iалаьмате чIоагIа уйла тIаяхийта, дог - безам болаш болх бир аз, гениальни драматургаца вIашагIкхетаро массаза а гIадвуг актер.

Режиссераца Резо Чхеидзеца керда болх бе безаш ва Серго Закариадзе. ТIема плене а нийс бенна, шоай цIенна гаьна баьхача, бакъда сопротивлене мугIарашка а болаш фашизмана духьал къовсам лоаттабеча боххаргбоацача советски, нахах дувца лаьрхIа ва режиссер. Хургйолча фильме бIухочун — гуржечун роль ловзаергья аьнна дош деннад режиссера Сергос. Кердадар лохаш хургва актер. Из керттера а да.

Марк ТАТАРИНОВ,
АПН корреспондент.

Эрий арен къайленаш

АЛМА-АТА, 4 январь. («Труда» корр.). Казахстана къулбехьара йIайха эрий аренаш карараэраерашта лаьрхIа ший тайпара къулба кийчдаьд республика Iилмай Академе Iилмахоша. Химически индустри, жайи инкалаши леладелга сихха дегIаухача цу хий доацача йоккхийча районашкара артезиански бассейнаш йола моттигаш белгалъеш карта оттадаьд цар. Кердача карто довзийт 100-негара 800 метрага кхаччалца кIоаргалгара хьалъурагIдеттача тезача хи хьасташ. Казахстански Iилмахоша - гидрогеологаша даьча лоархIамаша тешал ду, Или яхача хинеи Аральски фордаи юккъе ухкача гIумрий эрий аренашка ши триллион кубометр совгIа артезиански хиш доахкилга. Уж хул массехк азовски форд миссел. Иззал дукха долча Iалама рузкъах биззa пайда эцаро йиш хулийтаргья дуккха бIаьш эзараш гектараш долча беркатерча лаьтташка хий хьачудиллеи Германе Федеративни Республика санна йолча паччахьалкхен еррига территори дIалоаца майда миссел хургйолча даьгIенашта хий диллеи.

ИШТТА САЛОI

ХIанз вай республика ерригача школашкара дешархой салоIаш ба. Тайп-тайпара ба цар салоIам. Аз дувцаргда мишта дIахьу шоай каникулаш тха № 55 йолча школа дешархоша.

Дукха ха яр керда шу хьатIакхача дешархой цунга кийчбала болабеннача хана. Керттердар елка кийчъелга дар. Массане дика кхетадора массазза санна елка духхьала шоай кулгашца даьча игрушкашца кийчъе езилга. ХIаьта дешархой из дика вIаштIехьа а даьлар. Школа юкъара елка кийчъяь ца Iеш хIара классо шошоай елка кийчйир, хIана аьлча хIара кердача шера елкай парадаца накъа ухилга традици а хинна дIаэттад тханцига. Зехьа довнзар дешархоша хьийга къа. Елкаш хозагIа кийчъяьча классашта маьхера совгIаташ делар.

Цхьакхха ди дIадодац школе дешархой гIараш хьада. Е сайре хул, е литературни, математически, кхыйола викторинаш хул, е духхьала коллективно цхьаннахьа баха вIашагIбетталуш хул. Иштта укх деношка М. Ю. Лермонтова цIерахча республикански драмтеатре «Лес чудес» яхача постановкага хьожаш хилар школа беррига дешархой. А. Гайдара цIерахча республикански берий библиотеке лохерча классашкарча дешархошта лаьрхIа «Писателаш-турпалаш» яха литературни ловзар хилар. Лакхерча классашкара дешархой пионерий Двореце хиннача сайрене баха хилар.

Къаьстта сакъердаме, массава раьза волаш дар самардийнахьа республикански краеведчески музее Советски Союза Турпалца Бубликовца дешархой хинна вIашагIкхетар. Дукха хаттараш дар дешархоша цунга даьраш. Царна массанена сакъердаме жопаш делар турпало.

Иштта тайп-тайпара йолаш дIахьу шоай каникулаш тха школа дешархоша. Укх деношка школе хургйолча «Снежная королева» яхача пьесага хьажа кийчлуш ба уж. Цул совгIа, кинофестиваль, биологически викторина хургья школе.

И. ГОРИДЬКО, хьехархо.

* * *

ХIанз республика ерригача школай дешархой салоIаш ба. Сакъердаме дIахьо цар шоай Iан каникулаш. Цхьабараш пионерий Двореце елка юхе, шоллагIа баьаш экскурсешка, кхоалагIбараш кино, театрашка, кхычахьа.

Берий салоIам дикагIа хилийтар духьа царна лаьрхIа республика театраша сакъердаме спектаклаш кийчъяьй. Эзараш дешархой хул театрашка денденца цу спектаклашка хьежаш. Масала Х. Нурадилова цIерахча республикански драматически театра коллективо кийчъяьй «Хихо шайтIа» яха спектакль.

Аьрдехьарча сурта тIа шоана гу цу спектакла сцена. Хихо роль ловзаеш ва (аьрдехьа) С. Гулиев, Халифа роль М. Асуханова ловзаю.

Цул кIезигагIа сакъердам бахьаш яц Ю. Лермонтова цIерахча драмтеатро хьокхаш йола «Тамаший хьу» яха постановка а. ШоллагIча сурта тIа (аьрдехьара аьттехьа) куст дола Мухомор — артист А. Михайлушкин, Анка— артистка Р. Исрапилова, Крот — артист С. Непряхин.

А. Магометовай текст,
Н. Кобиашвиле сурташ.

ЮРТХОЙ РАЬЗА БА

Лакхача лоамашка Советское яхача юртара дIа 70 километр гаьна улл Кенхи яха юрт. Цига я клуби йоккха йоаца библиотеки.

Цхьайтта шу да Дубаев Хайруллас клуба заведующи волаш болх бу. Дика хов цунна наха сакъердам сенах хургба, цудухьа ба клуба болх а лерттIа вIаштIехьбаьккха. Клубе дIачуваьначо саготдергдац. Атеиста уголок, «КПСС ЦК мартовскии сентябрьскии Пленумий решенеш вахара юкъекхухьаш», «Сийленца накъа гIоргда вай КПСС XXIII-ча съезда» яха хоза кийчдаь стендаш, наьха безам тIаозаш дола дукха кхыдараш да укхаза. Художественни самодеятельноста тайп - тайпара кружокаш я болх беш — хоровой, халхараш ду, драматически, музыкальни, кхыяраш. Даим къахьегамхошта концерташ увттаду самодеятельносте дакъа лоацараша. Тайп тайпарен сакъердамеи хул концертий программа. КIезига къахьегац уж кийчъеш клуба болхлоша. Къаьстта чIоагIа терко ю цу гIулакха Х. Дубаева, кружокашта кулгалдеча К. Иманалиевас, Х. Ибрагимова.

Дика концерт дар укх деношка клубе оттадаь хиннар. Эрсий, нохчий, аварский меттал сакъердаме иллеш доахаш, халхараш деш бар самодеятельни артисташ А. Азимова, Х. Дубаев, У. Хабиров, К. Нуцулханова, Д. Исмаилов, кхыбараш.

ХIанз художественни самодеятельноста хургдолча республикански хьажарга кийчлуш ба клуба болхлой.

ДоаггIаш дола новкъостал ду клуба болхлошта цига вIашагIъеллача совето. Пхи саг ва цу совете. Клубе дIахьоча моллагIча мероприяте хьинаре дакъа лоац цар. Уж ба бархIшерарча школа директор нов. Ю. Сулейманов, хьехархо С. Кахиров, медицински болхло А. Хадумов, кхыбараш.

Дукха еза юртхошта шоай библиотека а. Художественни, Iилман, общественно - политически, дешара, кхыдола литература да библиотеке. Деррига 4627 экземпляр. Шерра - шера дукхагIа хул уж книжкаш дешараш. Масала укх шера цхьоалагIча январе уж вар 427 саг.

Каст - каста тайп - тайпарча темаех лекцеш еш, общественно-политически темаех беседаш, атеистически темаех диспуташ, дешарий конференцеш ю библиотека болхлоша. ХIаьта хIанз клуба болхлошца цхьана Дагестански АССР Кизляр яхача городе баха кийчлуш ба библиотека болхлой.

Л. МЕЖИДОВ,
Советски района культура отдела заведующи.

Керда лотарея

Российски Федераце городашка, болхлой поселкашка, юртбоахама районашка дохка доладеннад РСФСР 1966-ча шерара ахчан-хIамай лотерейни билеташ.

Республика Гострудсберкассеи Госкредитеи управлене ТАСС-а корреспондентага хоам бир:

— Керда лотерея арахийцай 126,6 миллион сома маьха. Из хул дIадахача шерарчул 22,5 миллион сома маьха дукхагIа. Цунца цхьана дукхагIа хургба боагIаш бола кхадж а. Нагахьа 1965-на шера юкъера лаьрхIача бIаь билетах бархI «ираз долаш» хиннадале, хIанз хIара бIаь билетах цхьайтта хургда уж.

Хьалха арахийцача билетий ах маьха мара дацар кхадж боагIаш хинна билеташ. Укх шера кхадж боагIа билеташ хургда лотереяга деррига дIабахача маьхах 60 процент. БархIазза арахецаргья лотерея, цар кхажаш хургда укх ханашка: хьалха арахийцача лотерея кхадж хургба 24-ча феврале Ульяновске, шоллагIчун — 7-ча апреле Воронеже, кхоалагIчун — 12-ча мая Грозне, йиълагIчун — 16-ча июне Новосибирске, пхелагIчун — 20-ча июле Сыктывкаре, ялхлагIчун — 26- августе Краснодаре, ворхIлагIчун — 5-ча октябре Москве, бархIлагIчун— 16-ча ноябре Калуге.

Еррига арахийцача лотереях шера кхажа юкъе ловзаш хургья «Москвич-408» яха 844 автомобиль, 4220 мотоцикл, 12660 холодильник, иштта кхы дуккхача хIамай кхажаш доагIаргда.

ХIанз эггара хьалха лотереях ловзаргья «Рига-3» яха мопедаш, «Яуза—5», «Айдас» яха магнитофонаш, чкъаьрий лувца комплекташ.

(ТАСС).

НОАНОЙ-ТУРПАЛАШ

1966 шера 3 январе СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указаца Нохч-ГIалгIай АССР-е гIолла «Нана-турпал» яха орден а луш, «Нана-турпал» яха сийлен цIи, СССР Лакхехьарча Совета Президиума грамоташи еннай итт а кхы дукхагIа а бераш даь хьалкхедаьча ноанонта:

1. **Алтамирова** Тумишана — Урус-Мартана районерча Гехи яхача юртарча цIен-нанна.
2. **Баналиева** Хадуйна — Шаьла районерча Майртуп яхача юртарча цIен-нанна.
3. **Дзаурова** Жансарена— Шелковской районерча Шелковская яхача станицерча цIен-нанна.
4. **Ибрагимова** Хьавайна — Шаьла районерча Курчалой яхача юртарча цIен-нанна.
5. **Кантаева** Падама — Ачхой-Мартана районерча Коатар-Юртарча цIен-нанна.
6. **Магомадова** ХIажарийна—Шаьла районерча БIачий-Юртарча цIен-наанна.
7. **Усманова** Тумишана — Шаьла районерча Новая жизнь яхача юртарча цIен-нанна.

(ТАСС).

КОРТАМУКЪАЛЕН НОВКЪА

(ТАХАН БИРМАНСКИ СОЮЗА ШИЙ ЛОIАМЕ ЯЛАРА ДИ ДА.).

Бирмански столица Рангуна юкъе, гIорваьнна волча къаман полководца Бандулай цIи лелаеча майдане я мохк ший лоIаме балара сийна егIа сийрда-сира обелиск. Ший лоIамерча Бирма керда шу дIадоладалар белгалдаккхара оттаьча традицех Iуйрийна 4 сахьат даьлча хIара шера укхаза гуллу эзараш бола дезача ден барзкъаш дийха кийчбенна рангунцаш. ХIанз 18 шу дуз бирмански лаьтта 17 кортамукъален байракх терках ягIа.

1948 шера Iаьдала керте эттача къаман буржуазес кхоачашданзар халкъа дагалаьттар. Мохк кхыча мехка караболчара мукъабаккха гIортанзар из. Юха а английски кхыйолчеи монополей тIодаш тIакхувда доладелар Бирмана. Юрта хьалха а санна доал деш вар помещикии йоалах ахча тери. Iалаьмате дукха ахархой тIа-тIа дукхагIа боахамах бохар. Мехка чухь хадданза политически къовсам латташ хиларах, мехка чухь машар ца хилар бахьан долаш цаI йола бирмански паччахьалкхе йохаергйола кхерам тIаотташ дола, тешаме доаца хьал хьахилар.

Иштта хьале 1962 шера 2 марте мехкара Iаьдал шоай бе деллар Бирма къаман турпала инарала Аун Сана денал дола соратник инарал Не Вин керте латтача эскара эпсараша. Паччахьалкхен керттера орган лерхIаш хьайир Революционни Совет. Цо дIакхайкадир ше де дагадар социалистически хьисапе керда общество хьалъелга да аьнна. Революционни совета шеррача социально-экономически хувцамий программа оттайир «социализмага бода бирмански никъ» яхача политически деклараце ларда тIа. Из чIоагIа хьалаьцар дукхача наха.

ДегIаахара капиталистически боацача новкъа йодаш Бирмо лоацача хана дукха чIоагIа лоархIам бола социально - экономически гIулакхаш даьд. Цу гIулакхаша йиш хилийтай мехка экономически кхыча мехкарча монополитически капитало деш дола доал дIадаккха а чIоагIа йола паччахьалкхен сектор хьае а. Доазол дехьарча, хIаьта иштта къаман доккхача а юкъерча а капитала национализаци яра политика а лелаеш, Революционни Совето ший тIахьожама кIалъоттаьй банкаш, мехкдаьттаи горнорудни промышленностера еррига доазол дехьара компанеш, арахьареи оптови чухьареи торговли, транспортеи бувзамеи средстваш. ДIадаха шу чакхдоалаш правительства тIаийцал моллагIча болх беш йоацача предприятена национализаци е бокъо луш дола закон.

Кердача правительства юрта а лоархIаме дукха гIулакхаш даьд хIаьта мехка дуккха а дукхагIбола нах юрта бах. 1962 шера хьайир аграрни реформа яра йола лаьрххIа йоа комитет. Цун ларде латт «Лаьтта — ахархошта болча пайдана» яха принцип. Цул тIехьагIа дIадахача кхаь шера Революционни Совето чакхдаьхад цхьадола аграрни законаш, из бахьан долаш дикка аттача даьннад ахархой хьал. Паччахьалкхенна дала дезача декхарах, помещикаштеи феодалаштеи яла езача арендни йоалах мукъабалийтар уж. Арендни йоал йизза дIаяккхарах долча законо чIоагIа хIама техар помещикий - феодалий лаьттанцарча боахама. 350 помещики феодали миллион совгIа волча ахархочунгара цар арендах лаьтта леладарах хIара шера доагIача 13 миллион джах ваьккхар цо.

Мехка экономика лард хиларах тарра юрта боахам дегIабоалабара йоккха терко а еш, правительства йоккхий средстваш дIайохийт ирригационни балхашка, ахархошта заемаш яларга. Бирме болх беш я керттерча даькъе СССР-еи ЧССР-еи новкъосталца хьаяь йола 58 машинно-тракторни станци, Советски Союзо новкъостал а деш мехка юкъерча даькъ тIа ядача йокъал йолча районашка хьалъеш латта ирригационни система. Кердача бюджетах 1965—1966 шера ахархошта йолча заемашта къоастадаьд 86 миллион джа, цар кондиционни фу, удобренеш эца йиш хургйолаш, шоллагIа хьувкъам хьалкхелургболаш.

Керда вахар хьалдара новкъарле еча реакционни низашта духьалара хьадда дола гIулакхаш тIайиду правительства. Из ше деш дукххача нахаца чIоагIало лувц цо. Мехка хIара шера болхлойи ахархойи слеташ ю, цига делегаташа вIаши йовзийт кхоачамбоацараш дIадахара опыт.

Дунен халкъашта юкъерча арене Бирмо ше дIайовзийтай нейтралитетеи машаре дахареи политикана тIехьа къовсам лоаттабер ше хиларах тарра. ЧIоагIа машара тIехьа, массане а деррига герз дIадаккхара тIехьа, термоядерни герз соцадара тIехьа, тIема блокашта юкъе дакъа ца лацараи колониализма система дIаяккхараи тIехьа латт из.

ЧIоагIача доттагIлен бувзамаша юкъ Советски Союзии Бирман халкъи 10 шу совгIа йолча хана толамца дегIадоагIа советско-бирмански гIулакхаш. Берригача бирманцашта дог гIозача январа 4 дийнахьа советски наха дег чура цIена моаршал хоатт царга, Керда Бирма хьалъеча доккхий толамаш дахар ловш ловца а боакх.

А. МАЛОВ,
(АПН).

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ЛадувгIа

6 январь, 1966 шу

РАДИО: 6.30 — Нохч-ГIалгIайчен лаьтта леладархо (гIалгIай меттала). 6.45 — Музыка. I-ча программе гIолла. 6.45 — Объявленеш, ашараш антрактгорсете гIолла. 7.10 — «Грозненский рабочий» «Комсомольское племя» яхача газетий обзор. 8.20 — «Сердало» газета оагIонаш тIара. 8.30 — Музыка. 8.45 — «Къона тIехье» (нохчий меттала). 15.00 — Баянистий ансамбла концерт. 15.25 — Литературни передача (гIалгIай меттала). 15.50 — «Къонал» (нохчий меттала). 16.05 — Беседа хьалхара эрсий революци хинна 60 шу дизарга (эрсий меттала). 16.20 — Концерт. 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 17.15 — Сайрийнара концерт. 17.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).

УКВ: 9.00 — Николай Дориза стихаши иллеши. 9.34 — Передача «Пушкини эрсий романсн». 10.42 — Пионераштеи школьникаштеи йола передача. 11.16 — Концерт беседа «Германски Демократически Республика композитораш. 19.00 — «Оперетта турпалхой бал» яха эстрадно-музыкальни постановка. 19.55 — Советски поэтий лирически стихаш. 20.15 — Нохч-ГIалгIай музыка концерт. 20.55 — «За околицей» яха музыкальни передача.

Хьажа

ТЕЛЕВИДЕНИ: 12.00 — Школьни каникулаш. Берашта йола передача. 18.25 — «Сага хьехам эш» яха кагирхошта йола передача. 19.05 — Концерт. 20.45 — Бийса даькъала хийла шун, бераш. 21.00 — Документальни фильм. 21.20 — «Обломов» яха телевизионный спектакль.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, ЦIеча фронтовикий улица, 15. Телефонаш: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 2-07-01; бехктокхама секретара—2-45-48; партийни вахареи, промышленнии, юртбоахамеи, культуран, письмойи отделий— 2-25-72; корректорске — 2-09-20.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков 15. Телефоны: редактора — 2-41-23; зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря — 2-45-48; отделов партийной жизни, промышленного, сельскохозяйственного, культуры и писем — 2-25-72; корректорской — 2-09-20.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ02004. Заказ № 77.